

Rapport om solvens og finansiell situation 2016

(SFCR) – LB Foreningen f.m.b.a.

LB Foreningen

INDHOLD

Sammendrag	3
A. Virksomhed og resultater	4
A.1 Virksomhed	4
A.2 Forsikringsresultater	6
A.3 Investeringsresultater	7
A.4 Resultater af andre aktiviteter	8
A.5 Andre oplysninger	8
B. Ledelsessystem	9
B.1 Generelle oplysninger om ledelsessystemet	9
B.2 Egnetheds- og hæderlighedskrav	13
B.3 Risikostyringssystem, herunder vurderingen af egen risiko og solvens	14
B.4 Internt kontrolsystem	20
B.5 Intern auditfunktion	22
B.6 Aktuarfunktion (selskabet)	23
B.7 Outsourcing	24
B.8 Andre oplysninger	24
C. Risikoprofil	25
C.1 Forsikringsrisici	25
C.2 Markedsrisici	25
C.3 Kreditrisici	27
C.4 Likviditetsrisici	27
C.5 Operationelle risici	27
C.6 Andre væsentlige risici	28
C.7 Andre oplysninger	28
D. Værdiansættelse til solvensformål	29
D.1 Aktiver	29
D.2 Forsikringsmæssige hensættelser	29
D.3 Andre forpligtelser	30
D.4 Alternative værdiansættelsesmetoder	30
D.5 Andre oplysninger	30
E. Kapitalforvaltning	31
E.1 Kapitalgrundlag	31
E.2 Solvenskapitalkrav og minimumskapitalkrav	31
E.3 Anvendelse af delmodulet for løbetidsbaserede aktierisici til beregning af solvenskapitalkravet	32
E.4 Forskelle mellem standardformlen og en intern model	32
E.5 Manglende overholdelse af minimumskapitalkravet og manglende overholdelse af solvenskapitalkravet	32
E.6 Andre oplysninger	32

SAMMENDRAG

Rapporten indeholder oplysninger om LB koncernens, kaldet koncernen, solvens og finansielle situation. Koncernen består af LB Foreningen og LB Forsikring og dertilhørende datterselskaber. Rapporten omfatter således både de forhold, der varetages generelt på koncernniveau og specifikt i LB Foreningen og LB Forsikring. For sidstnævnte er der ligeledes udarbejdet en selvstændig rapport om solvens og finansielle situation.

LB Foreningen, kaldet foreningen, er forsikringsholding-virksomhed og øverste modervirksomhed i koncernen. Hovedformålet er at varetage ejerskabet af LB Forsikring A/S, herunder at udpege medlemmer til selskabets bestyrelse.

LB Forsikring A/S, kaldet selskabet, tilbyder primært private skadeforsikringer i Danmark. Det betyder, at både selskab og medlemmer har en fælles interesse i, at forsikringer skal have en fornuftig pris og en god dækning. LB Forsikring A/S består af forsikringsgrupperne:

- Lærerstandens Brandforsikring
- Bauta Forsikring
- Runa Forsikring
- FDM Forsikring

Foreningens bestyrelse består af seks personer, hvor såvel formand og næstformand varetager samme positioner i selskabet. Bestyrelsen i selskabet består af ni medlemmer, hvoraf seks medlemmer er valgt af aktionærerne LB Foreningen, Dansk Sygeplejeråd og motororganisationen FDM samt tre medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer.

For at sikre en effektiv risikostyring er der i foreningen i 2016 etableret intern audit, mens selskabet har etableret en aktuarfunktion og intern audit. De to øvrige nøglefunktioner, risikostyringsfunktionen og compliancefunktionen, var allerede etableret. Nøglefunktionerne er, med hver deres ansvarsområde, med til at sikre, at koncernen har styr på sine risici ved hjælp af opfølgning og kontroller.

Som et led i den overordnede risikostyring er der i koncernen identificeret de væsentligste risikoområder og fastsat målbare tilladte grænser, som koncernen følger. Risikostyring er en integreret del af koncernens drift og ledelse. Der er etableret et veludbygget system af kontroller og effektive procedurer til at identificere, håndtere, overvåge og

rapportere om de risici, koncernen er eller kan blive udsat for. Risikostyringens opgave er at sikre, at koncernen har tilstrækkelig kapital til at gennemføre den valgte strategi.

De primære risici i koncernen er knyttet til selskabet. Selskabets arbejde med risikostyring, compliance og solvens er organiseret i en risikokomite, hvor de fire nøglefunktioner og direktionen er repræsenteret. I 2016 har bestyrelsen i selskabet besluttet at investere i et nyt IT-system.

Foreningens bestyrelse har vedtaget, at kravet til kapitalens størrelse i koncernen – solvenskapitalkravet – opgøres ved hjælp af standardmodellen, som er fastlagt på europæisk plan. Det vurderes, at standardmodellen er passende til at afspejle de risici, som koncernen har. Det er markedsrisiko (investeringsrisiko), som udgør den største risikokategori.

Investeringerne foretages primært af selskabet, og der investeres således, at medlemmernes interesser varetages bedst muligt (i henhold til regler som kaldes prudent person princippet). Dette betyder blandt andet, at selskabet investerer i aktiver, som selskabet har kompetencer til at forstå og følge op på. Investeringerne tager udgangspunkt i at dække de forsikringsmæssige hensættelser. Mindst en gang årligt vurderer selskabet, om investeringsstrategien stadig understøtter selskabets strategiske målsætninger. Det samlede afkast på investeringsporteføljen udgjorde 7,0%, som var bedre end forventet.

Koncernen anvender reglerne fra Solvens II til at opgøre værdien af både aktiver og forpligtelser. Hvor dette ikke er hensigtsmæssigt, anvendes regnskabsprincipper ud fra et væsentlighedsprincip.

Kapitalgrundlaget i koncernen er i al væsentlighed baseret på selskabets kapitalplan. Koncernen har en robust kapitalplan, så der er kapital nok til den valgte strategi. Bestyrelsen for foreningen har vedtaget nogle grænser for, hvor meget koncernen skal have i kapitalgrundlag i forhold til solvenskapitalkravet. Koncernens solvenskapitalkrav udgør ved udgangen af 2016 1.899 mio. kr., mens kapitalgrundlaget er 3.872 mio. kr. Koncernen har derved 1,99 gange mere kapital end solvenskravet tilsiger. Forholdet mellem kapital, og solvenskrav kaldes for solvensdækning.

A. VIRKSOMHED OG RESULTATER

A.1 Virksomhed

Navn og juridiske form

LB Foreningen F.m.b.a.
Farvergade 17
1463 København K

LB Foreningen er en dansk forening med begrænset ansvar registreret i Erhvervsstyrelsen under CVR nr. 65 26 43 15.

Tilsynsmyndighed

LB Foreningen er i henhold til Lov om Finansiell Virksomhed under (begrænset) tilsyn af:

Finanstilsynet
Århusgade 110
2100 København Ø
Tlf.nr.: +45 33 55 82 82

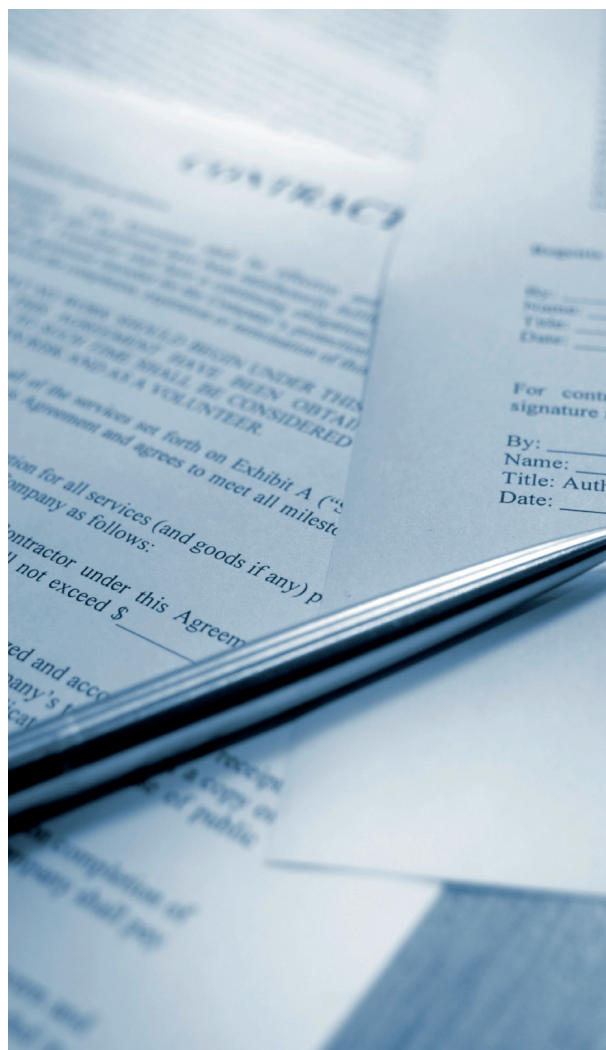
Kapitalejere med en kvalificeret andel

LB Foreningen har ingen kapitalejere med en kvalificeret andel.

Koncernstruktur

LB Foreningen er forsikringsholdingvirksomhed og øverste modervirksomhed i LB koncernen.

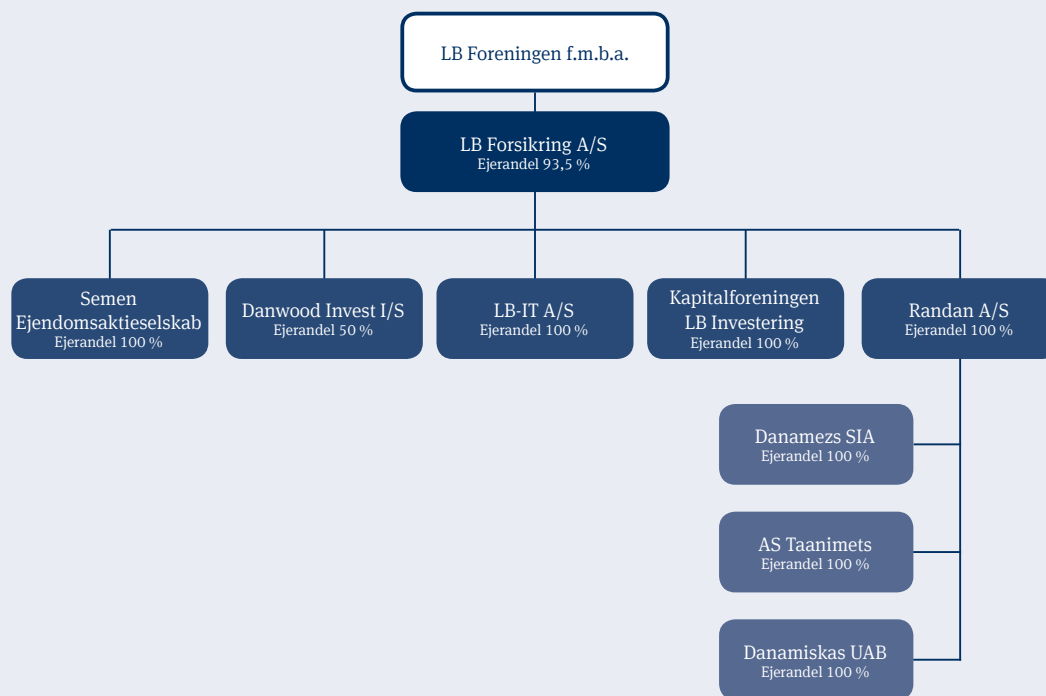
Koncernen består af LB Foreningen og LB Forsikring A/S med dennes underliggende tilknyttede virksomheder:

Tabel 1: Tilknyttede og associerede virksomheder

Navn	Land	Andel af kapitalen og stemmerettighederne
<i>Tilknyttede virksomheder:</i>		
LB Forsikring A/S (forsikringsdrift)	Danmark	93,5 %
<i>LB Forsikring A/S ejer følgende:</i>		
LB-IT A/S (IT-udvikling)	Danmark	100 %
Semen Ejendomsaktieselskab (ejendomsdrift)	Danmark	100 %
Randan A/S (skovejendomsdrift)	Danmark	100 %
Kapitalforeningen LB Investering	Danmark	100 %
<i>Randan A/S ejer følgende:</i>		
AS Taanimets (skovejendomsdrift)	Estland	100 %
Danamezs SIA (skovejendomsdrift)	Letland	100 %
Danamiskas UAB (skovejendomsdrift)	Litauen	100 %
<i>Associerede virksomheder:</i>		
Danwood Invest I/S (skovejendomsdrift)	Danmark	50 %
International Woodland Company Holding A/S (skovadministration)	Danmark	44,01 %

Figur 1: Koncerndiagram

Ekstern revisor

Deloitte Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
CVR nr. 33 96 35 56
Weidekampsgade 6
2300 København S
Tlf.nr.: +45 36 10 20 30

Foreningens årsrapport for 2016, inkl. koncernregnskab, er påtegnet af Anders O. Gjelstrup og Martin Juul Møller (statsautoriserede og certificerede revisorer).

Koncernens aktiviteter

Foreningen

Foreningen har som hovedformål at varetage ejerskabet af selskabet, herunder at udpege medlemmer til selskabets bestyrelse. Herudover administrerer foreningen LB Fonden, LB Foreningens Fond og Lærerstandens Syge- og ulykkesforsikringslegat. Foreningen uddeler også midler til værdigt trængende, velgørende formål og formål af særlig betydning for undervisningsområdet.

Selskabet

Selskabet driver koncernens forsikringsvirksomhed, der formidles under fire brands: Lærerstandens Brandforsikring, Bauta Forsikring, Runa Forsikring og FDM Forsikring.

Selskabet tegner primært private skadeforsikringer. Erhvervsforsikringer tilbydes udelukkende til virksomheder, der ejes af medlemmer eller deres ægtefæller. Erhvervsporteføljen er derfor af yderst begrænset omfang og består af mindre virksomheder. De væsentligste forsikringsbrancher i henhold til Solvens II er følgende:

Tabel 2: Væsentlige Solvens II brancher

Væsentlige Solvens II brancher	% af samlede bruttopræmier
Brand og andre skader på ejendom	38,9%
Anden motorforsikring	19,5%
Forsikring vedr. indkomstsikring	18,1%
Motoransvarsforsikring	11,6%
Assistance	8,1%

Der tegnes alene forsikringsaktiviteter i Danmark.

LB-IT A/S varetager systemtilpasninger af selskabets nuværende policesystem og står for udvikling og implementering af selskabets nye forsikringssystem, jf. nedenfor.

Koncernens primære investeringer foretages af selskabet og tilknyttede virksomheder, hvoraf Kapitalforeningen LB Investering står for langt størsteparten af investeringerne. Investeringerne i Kapitalforeningen LB Investering sker via en række internationale investeringsforeninger. Aktiviteterne i Semen Ejendomsaktieselskab består af investering i udlejningsejendomme, herunder én af koncernens domicilejendomme. Koncernen har investeret i skov i Frankrig, Irland og Baltikum via Randan A/S, AS Taanimets, SIA Danmezs, Danamiskas UAB og Danwood I/S. Via Copenhagen Infrastructure Partners har koncernen grønne investeringer i vindmøller og biogasanlæg i blandt andet England, Holland, Tyskland og USA.

Selskabet varetager administrationen af tilknyttede virksomheder i samarbejde med eksterne administratorer, der er specialiseret i skov- og ejendomsdrift samt ekstern kapitalforvalter i Kapitalforeningen LB Investering.

Koncerninterne transaktioner

Der er ingen væsentlige koncerninterne transaktioner i koncernen.

Væsentlige begivenheder

I koncernen er væsentlige begivenheder primært relateret til selskabet. I 2016 besluttede selskabet at implementere et nyt forsikringssystem, hvilket i 2016 krævede væsentlige indsatser, og som fremadrettet forventes at være en væsentlig operationel opgave. Målsætningerne med det nye system er at etablere en mere stabil IT-plattform, skabe

et grundlag for hurtigere produktudvikling samt tilpasning af produkter og priser. Implementeringen er igangsat, og systemet forventes klar til brug i begyndelsen af 2019.

Af andre væsentlige begivenheder i 2016 kan nævnes, at selskabet indgik en aftale med en tredjepart om overdragelse af en mindre del af forsikringsporteføljen med virkning fra 1. januar 2018.

Implementeringen af Solvens II, som begyndte for år tilbage, fyldte også en del i 2016.

A.2 Forsikringsresultater

Som nævnt varetages koncernens forsikringsaktiviteter af selskabet. LB Forsikring hører til blandt de største aktører på det danske marked for privat skadeforsikring. Koncernens forsikringstekniske resultat udgør -155,8 mio. kr. for regnskabsåret 2016 (-68,9 mio. kr. før fradrag for anciennitetsrabat¹). I henhold til solvensreglerne indregnes omkostninger til investeringsområdet under forsikringsmæssige

driftsomkostninger, og begrebet forsikringsteknisk rente eksisterer ikke. Disse forskelle betyder, at forsikringsteknisk resultat i henhold til solvensreglerne er -173,4 mio. kr. Nedenstående tabel viser præmier, erstatninger og forsikringsmæssige driftsomkostninger fordelt på forretningsområder:

Tabel 3: Præmier, erstatninger og forsikringsmæssige driftsomkostninger

Beløb i t. kr.	Bruttopræmier			Præmieindtægter			Erstatningsudgifter *)			Omkostninger *)	Resultat	
	Brutto	Afgivne	Netto	Brutto	Afgivne	Netto	Brutto	Afgivne	Netto		1.000 kr	C/R
Forsikring vedr. udgifter til lægebehandling	18.984	-392	18.591	18.525	-392	18.132	-7976	-0	-7976	-7.205	2.951	-84,1%
Forsikring vedr. indkomstsikring	480.175	-9.860	470.315	472.247	-9.860	462.387	-300.402	-0	-300.402	-76.938	85.048	-82,0%
Motoransvar	307.384	-5.350	302.035	304.266	-5.353	298.913	-202.299	-1.365	-203.664	-47.411	47.839	-84,3%
Anden motorforsikring	518.069	-8.957	509.112	526.070	-8.964	517.106	-366.934	1.066	-365.868	-123.988	27.251	-94,8%
Sø, luftfarts- og transportforsikring **)	2.973	0	2.973	2.908	0	2.908	-1.921	7	-1.914	-249	746	-74,4%
Brand og andre skader på ejendom	1.034.722	-26.177	1.008.546	996.437	-26.168	970.269	-850.527	-2.189	-852.716	-260.336	-142.784	-114,3%
Almindelig ansvarsforsikring	34.607	-842	33.765	34.711	-840	33.871	-10.850	8	-10.843	-23.401	-373	-101,1%
Retshjælp	38.697	-1.016	37.681	37.502	-1.016	36.487	-35.334	48	-35.286	-24.353	-23.152	-161,7%
Assistance	214.179	-5.302	208.877	188.333	-5.302	183.031	-279.967	46	-279.921	-70.254	-167.145	-188,7%
Diverse økonomiske tab	7.351	-129	7.222	8.009	-129	7.880	-6.639	1	-6.638	-5.116	-3.874	-148,4%
Total	2.657.140	-58.024	2.599.116	2.589.009	-58.024	2.530.985	-2.062.849	-2.379	-2.065.229	-639.250	-173.494	-106,7%

* Direkte og indirekte skadebehandlingsomkostninger er ikke inkluderet i erstatningerne, men indgår som en del af omkostningerne

** I LB Forsikring vedrører dette alene lystfartøj

Det forsikringstekniske resultat er drevet af stigende erstatningsudgifter primært henført til solvens II-brancherne "Brand og andre skader på ejendom", "Retshjælp" og "Assistance".

Det dækker over øgede skadeudgifter primært relateret til rejseforsikring og husforsikring. Resultatet anses som utilfredsstillende, og lønsomhedsforbedrende tiltag vil blive gennemført i løbet af 2017.

¹ Begrebet anciennitetsrabat dækker over, at en del af selskabets overskud tilbageføres til medlemmerne via et loyalitetsprogram

A.3 Investeringsresultater

I nedenstående tabel ses sammensætningen af koncernens investeringsafkast for 2016.

Tabel 4: Investeringsafkast

Investeringsafkast (beløb i t. kr.)		2016
Indtægter fra tilknyttede virksomheder		-
Indtægter fra associerede selskaber		2.168
Indtægter fra investeringsejendomme		18.992
Renteindtægter og udbytter m.v.		61.153
Kursreguleringer		389.753
Renteudgifter		-189
Administrationsomkostninger i.f.m. investeringsvirksomhed		-21.370
Investeringsafkast i alt		450.507

Selskabet

I nedenstående tabel ses selskabets investeringafkast for 2016 fordelt på hovedaktivklasser. Det samlede afkast på investeringsporteføljen udgjorde 469 mio. kr. svarende til 7,0%. Forskellen i opgørelsen i tabel 4 og 5 skyldes primært investeringsomkostninger.

Afkastet er bedre end forventet ved indgangen til året. Året 2016 var præget af store udsving på markederne i både negativ og positiv retning. Året startede med store kursfald, men markederne har efterfølgende rettet sig, og særligt de sidste måneder af 2016 var præget af pæne kurstigninger.

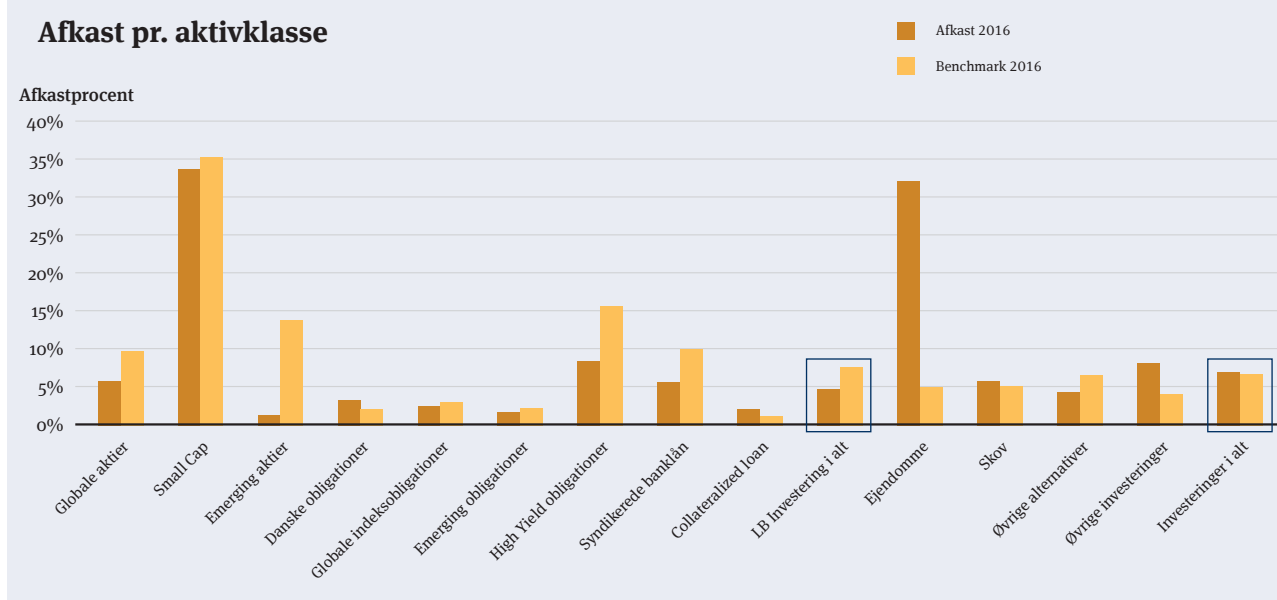
Tabel 5: Investeringsafkast fordelt på hovedaktivklasser

Investeringer og afkast 2016 (beløb i t. kr.)			
	Værdi	Afkast	Afkast-%
Aktier	1.533.730	115.761	6,9%
Obligationer	3.966.230	137.563	3,9%
Alternative investeringer	1.270.152	216.170	20,5%
Øvrige investeringer	378.574	28.368	8,1%
Valutaafdækning m.m	2.926	-28.605	
Investeringsportefølje i alt	7.151.612	469.257	7,0%

En del af porteføljen er placeret i alternativer, blandt andet ejendomme og skov. Ejendomsporteføljen består dels af domicilejendomme og dels en række udlejnings-ejendomme i københavnsområdet. I 2016 er en række ejendomme blevet solgt med henblik på nedbringelse af

eksponeringen mod denne investeringsklasse. Dette betød et ekstraordinært pænt afkast på ejendomsporteføljen på 32,2%, hvilket har bidraget til årets pæne afkast jf. nedenstående figur.

Figur 2: Afkastprocent pr. aktivklasse

A.4 Resultater af andre aktiviteter

Indtægter og omkostninger, der ikke kan henføres til koncernens forsikringsbestand eller investeringsaktivitet, henføres under andre indtægter og omkostninger. Det drejer sig primært om modtagne provisioner og gebyrer, betalte

præmier i forbindelse med agenturvirksomhed samt reklassificerede lønomkostninger. Andre indtægter og omkostninger kan for 2016 opgøres således:

Tabel 6: Andre indtægter og omkostninger

Andre indtægter (beløb i t. kr.)	
Provision fra andre selskaber	2.928
Agentur sundhed/sygdomsforsikring	14.556
Øvrige indtægter	1.506
	18.990

Andre omkostninger (beløb i t. kr.)	
Agentur sundhed/sygdomsforsikring	14.149
Agentur psykologdækning	9.336
Agentur bolighjælp	16.500
Øvrige omkostninger	3.444
	43.428

A.5 Andre oplysninger

Foreningen uddeler midler til formål af særlig betydning for undervisningsområdet samt til velgørenhed i bredere forstand. I 2016 udgjorde uddelingerne i alt 3.618 t.kr.

B. LEDELSESYSTEM

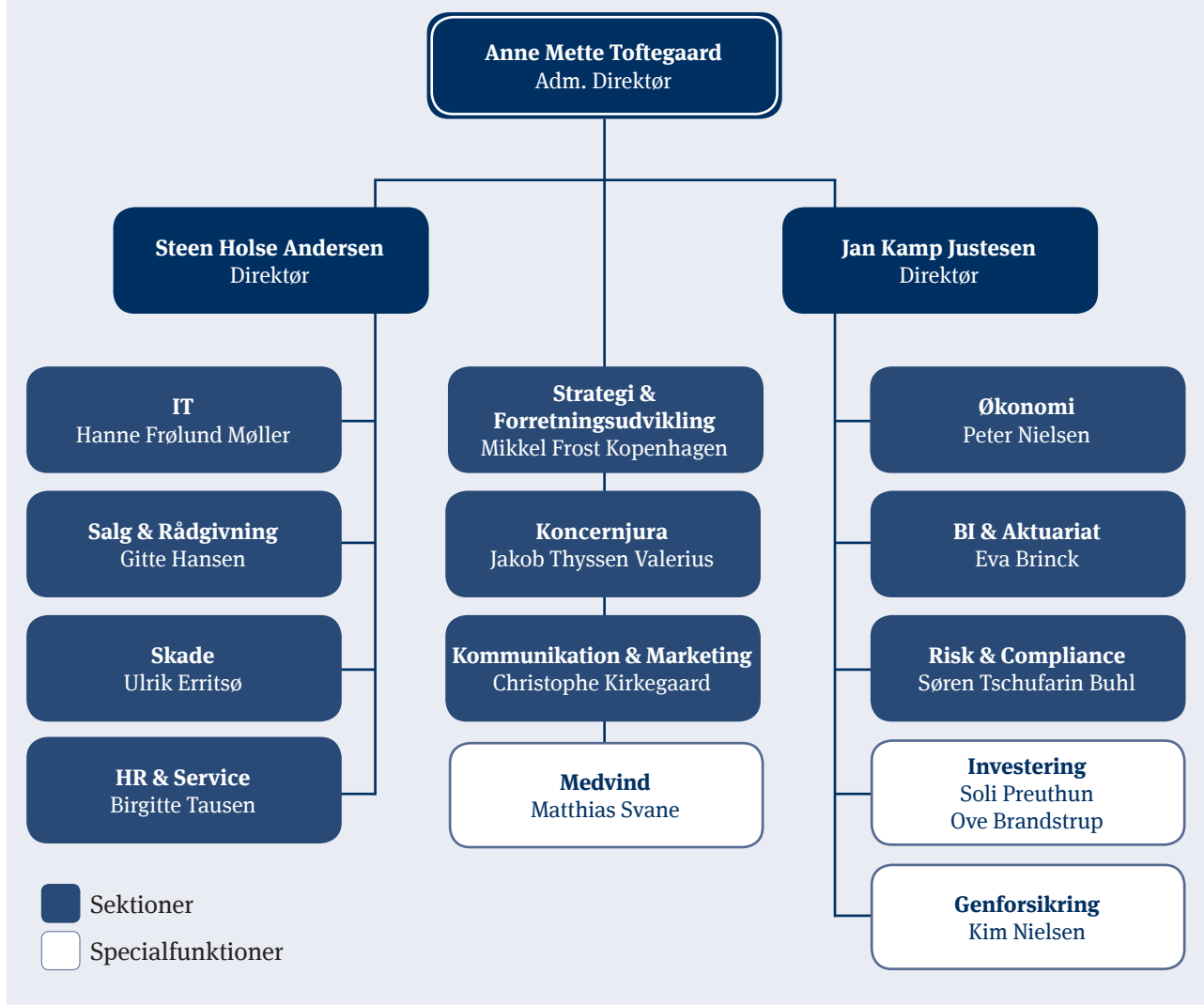
B.1 Generelle oplysninger om ledelsessystemet

Foreningen arbejder med strukturelle spørgsmål vedrørende selskabet, som eksempelvis vedtægtsforhold, og samtidig står de for valg af medlemmer til bestyrelsen for selskabet. Herudover administrerer foreningen LB Fonden, LB Foreningens Fond og LSU Legat.

Foreningens ledelsessystem er etableret og organiseret med henblik på effektiv styring og overvågning af foreningen.

Foreningen og selskabet har forskellige bestyrelser, mens direktionen er den samme. Selskabets organisationsdiagram fremgår af nedennævnte figur 3.

Figur 3: Organisationsdiagram

De enkelte dele i ledelsessystemet kan beskrives på følgende vis:

Foreningens bestyrelse

Foreningen har en selvstændig bestyrelse bestående af seks personer, hvor såvel formand (Carsten Mørck-Pedersen) og næstformand (Jørgen Henrik Stampe) varetager samme positioner i selskabet. Medarbejdergrupper, som udfører arbejde for foreningen; direktionen, væsentlige risikotagere og ansatte i særlige funktioner, er splitansat fra selskabet til foreningen.

Der rapporteres løbende, om selskabets aktiviteter til foreningens bestyrelse.

Selskabets bestyrelse

Bestyrelsen i selskabet består af ni medlemmer, hvoraf seks medlemmer er valgt af aktionærerne, og tre er medarbejdervalgte.

Det er afgørende for bestyrelsen, at den til alle tider besidder de fornødne kompetencer og kvalifikationer. Bestyrelsen har derfor vedtaget en mangfoldigheds- og kompetencepolitik med henblik på at sikre, at den samlede bestyrelse til enhver tid besidder de kompetencer, der er nødvendige for at lede et selskab med dennes kompleksitet og størrelse. Bestyrelsen har samtidig defineret, hvilke kompetencer der som minimum bør være til stede.

Direktion og daglig ledelse

Bestyrelsen har udpeget en direktion, bestående af en administrerende direktør samt to direktører, alle med hver deres ansvarsområde, jf. organisationsdiagram, hvor organisations opbygning, rapporteringsveje og ansvarsområder fremgår.

Direktionen er ansvarlig for at sikre, at der etableres effektive procedurer til at identificere, forvalte, overvåge og rapportere om de risici, som selskabet er eller kan blive udsat for inden for de respektive risikoområder, som selskabet er eksponeret for.

Den daglige ledelse varetages af selskabets ti sektionsdirektører, som alle indtager nøgleposter i selskabet. Sektionsdirektørerne er ansvarlige for hver deres forretningsområde jf. organisationsdiagrammet.

Nøglefunktioner

Som en del af ledelsessystemet i koncernen er nøglefunktionerne med til at sikre en effektiv risikostyring af koncernen på tværs af den organisatoriske funktionsopdeling.

I selskabet har bestyrelsen etableret nøglefunktionerne: risikostyringsfunktion, compliancefunktion, aktuarfunktion og intern audit funktion.

I foreningen er der oprettet en risikostyringsfunktion, en compliancefunktion og en intern audit funktion. Disse funktioner varetages af de samme medarbejdere som i selskabet, og som derfor er splitansat i foreningen og selskabet. Den fjerde nøglefunktion er ikke etableret i foreningen, og vurderinger af aktuarmæssig karakter foregår alene i selskabet.

Risikostyringsfunktionen

Risikostyringsfunktionen har ansvaret for den overordnede risikostyring, herunder at have det samlede overblik over selskabets risici og solvens, samt at bistå bestyrelserne og direktionen med at sikre et effektivt risikostyringssystem i henhold til bestyrelsernes fastsatte rammer. Funktionen ledes af CRO, Søren Tschufarin Buhl, som også er ansvarlig for compliancefunktionen.

Funktionen skal identificere, måle, overvåge og rapportere selskabets risici. Risikostyringen er samtidig med til at sikre, at selskabet har et tilstrækkeligt kapitalgrundlag til at kunne effektivt gennemføre den valgte strategi.

Risikostyringsfunktionen rapporterer løbende til bestyrelserne, direktionen samt selskabets risikokomite omkring solvens, kapital og den overordnede risikostyring.

Risikostyringsfunktionen assisterer med relevante værktøjer samt yder støtte og sparring til forretningen i relation til risikohåndtering. Det daglige ansvar for risikostyring og risikoidentifikation ligger hos de enkelte forretningsområder og sektioner.

Compliancefunktionen

Compliancefunktionen er etableret centralt, hvorved der sikres en hurtig reaktionsevne og beslutningsproces. Compliancefunktionen identificerer, vurderer og foretager opfølgning på håndteringen af de identificerede compliancerisici, hvilket blandt andet sker gennem en række kontrolaktiviteter, herunder gennemgange af udvalgte områder. Herudover rådgiver og vejleder compliancefunktionen bestyrelserne, direktionen og den øvrige organisation om overholdelsen af den finansielle lovgivning, som koncernen er underlagt. Funktionen er indrettet med to compliance officers, og den overordnede ansvarlige for funktionen er CRO, Søren Tschufarin Buhl.

Compliancefunktionen rapporterer løbende til direktionen og selskabets risikokomite om de aktuelle compliancerisici.

Som det fremgår, er den ansvarlige for henholdsvis risikostyringsfunktionen og compliancefunktionen samme person.

Koncernen er opmærksom på og har fokus på denne potentielle interessekonflikt og potentielle manglende uafhængighed. Det er dog vurderingen, at den nuværende konstruktion skaber flere synergieffekter end potentielle udfordringer.

Aktuarfunktionen

Foreningen har ikke indrettet sig med en aktuarfunktion. Aktuarfunktionen forefindes alene i selskabet, og hvad angår beregninger og vurderinger af aktuarspecifikke opgaver, varetages disse på foreningsniveau af aktuarer, som er tilknyttet risikostyringsfunktionen i forbindelse med Solvens-II specifikke opgaver.

Aktuarfunktionen i selskabet er indrettet med det formål at sikre høj og ensartet kvalitet i valg af metoder, antagelser og dokumentation i relation til opgørelse af de forsikringsmæssige hensættelser og deraf afledte områder. Funktionen er samtidig ansvarlig for at sikre sammenhæng mellem selskabets risikoprofil, tegningsprofil og genforsikringsaftaler og endeligt bidrager aktuarfunktionen til gennemførelsen af et effektivt risikostyringssystem.

Sektionsdirektør for BI og Aktuariat Eva Brinck er ansvarlig for aktuarfunktionen. Derudover består aktuarfunktionen af medarbejderne i aktuariet med undtagelse af prissætningsaktuaren.

Idet medarbejdere i aktuarfunktionen samtidig er en del af aktuariet, er selskabet opmærksom på og har fokus på, at der kan opstå eventuelle interessekonflikter og potentielt manglende uafhængighed. Uafhængigheden, blandt andet i forhold til hensættelsesopgørelserne sikres ved, at der er etableret procedurer for, at der ikke er personer, som foretager "review" og vurdering af arbejdet, hvor de selv har stået for den praktiske udførsel.

Aktuarfunktionen rapporterer løbende til selskabets direktion.

Intern auditfunktionen

Den interne auditfunktion er en uafhængig funktion, som ikke deltager i andet arbejde i koncernen end revision (audit). Funktionen deltager ikke i eller varetager udførelse af interne kontroller, ligesom der ikke udføres arbejde for andre nøglefunktioner. Funktionen skal foretage en vurdering af, om det interne kontrolsystem og andre dele af ledelsessystemet er hensigtsmæssige og effektive. Den interne auditfunktion har to fuldtidsmedarbejdere.

Funktionen refererer til bestyrelsen og rapporterer løbende til bestyrelsen og direktionen.

Ændringer i ledelsessystemet i rapporteringsperioden

Koncernen har i løbet af 2016 etableret henholdsvis en aktuarfunktion (alene i selskabet) og intern audit. Selskabets to andre nøglefunktioner, risikostyrings- og compliancefunktionen var allerede etableret tidligere.

Aflønningspolitik

Koncernens lønpolitik er opdelt i hhv. en lønpolitik for foreningen, som indeholder de foreningsspecifikke politikker og retningslinjer, og herudover en lønpolitik for selskabet, som dækker selvsamme for ansatte i selskabet.

Lønpolitik i foreningen

Foreningens lønpolitik består af honorering og aflønning af bestyrelse, direktion, væsentlige risikotagere og medarbejdere i særlige funktioner. Princippet bag foreningens lønpolitik er, at aflønningen er i overensstemmelse med og fremmer en sund kultur og effektiv risikostyring og

ikke tilskynder til risikotagning, som overstiger foreningens risikotolerancegrænser. Herudover sker aflønning i overensstemmelse med koncernens strategi, værdier, risikostyringsmål og -praksis, herunder en holdbar forretningsmodel. Endelig er aflønningen sammensat på en sådan måde, at medlemmerne beskyttes i forbindelse med udførelsen af virksomheden, og at der er foranstaltninger, som afvæbner eventuelle interessekonflikter.

Bestyrelsen har udpeget følgende persongrupper som væsentlige risikotagere, idet de beskæftiger sig med aktiviteter, som har væsentlige direkte eller indirekte indflydelse på foreningens risikoprofil:

- Bestyrelse
- Direktion
- Ansvarlige for nøglefunktioner (risikostyring, compliance og intern audit)
- Sektionsdirektør for Økonomi og sektionsdirektør for Koncernjura (jf. figur 3)

Foreningen har ingen reelle ansatte. Direktionen, væsentlige risikotagere og ansatte i særlige funktioner er split-ansat fra selskabet til foreningen, og de aflønnes gennem selskabet, idet foreningen alene dækker en del af lønudgiften, som svarer til det ressourcetræk, der har været for de pågældende medarbejdere. På baggrund heraf er foreningens og selskabets lønpolitikker relativt ens.

Ledere og ansatte inden for henholdsvis forsikringsområdet og genforsikringsområdet er ikke væsentlige risikotagere i foreningen, idet der ikke indtegnes forsikring i foreningen men alene i selskabet. Selvsamme gælder for lederen for HR-området, idet al ansættelse sker i selskabet, og der alene er tale om splitsansættelser i foreningen. På investeringsområdet er det direktionen, som er risikotager, idet den skal godkende alle investeringer. Pt. er der alene tale om et indestående i et pengeinstitut. Foreningens nærmere aflønningspolitik af de væsentlige interessenter fremgår af nedenstående:

Bestyrelsesmedlemmer

Bestyrelsens honorar i foreningen fastsættes under hensyn til branchens generelle niveau på området og eventuel regulering sker efter behov. Bestyrelsens medlemmer modtager ikke variabel aflønning eller fratrædelsesgodtgørelse, og dermed består aflønningen alene af fast honorar.

Direktionen, væsentlige risikotagere og ansatte i særlige funktioner

Foreningens bestyrelse vurderer denne kreds af medarbejdere én gang årligt. I vurderingen lægges vægt på, hvilke medarbejdere der har beføjelser til:

- direkte at kunne påføre foreningens væsentlige risici herunder investering, eller
- indirekte at kunne påføre foreningen væsentlige risici (såsom kontroller, økonomi og jura)

Bestyrelsen fører kontrol med, at honorering/aflønning er i overensstemmelse med foreningens lønpolitik, og via ejerskabet af selskabet føres kontrol med, at honoreringen/aflønningen af splitsansatte sker i overensstemmelse med lønpolitikken i selskabet.

Lønpolitik i selskabet

I selskabet anvendes følgende lønelementer på de ovennævnte grupper:

- fast løn
- variabel løn
- pension
- personalegoder

Den faste løn fastsættes som udgangspunkt markedskonformt på baggrund af den enkelte medarbejders relevante erhvervs erfaring, uddannelse samt organisatorisk ansvar og/eller i overensstemmelse med indgåede overenskomster. Selskabet har fastsat, at den faste løn for direktionen samt øvrige væsentlige risikotagere skal udgøre en så tilstrækkelig høj andel, at det sikres, at en given medarbejder ikke drives af en eventuel variabel løndel.

Den variable aflønning omfatter alle lønelementer, hvor den endelige aflønning ikke er kendt på forhånd, herunder provision, engangsvederlag, kollektive og individuelle bonusordninger, fastholdelsesbonus m.v. Det er fastsat, at en eventuel variabel løn udbetales i form af kontant vederlag. Det er samtidig bestemt, at der ikke kan tildeles variabel aflønning i form af udbetaling i finansielle instrumenter.

I tilfælde af variabel aflønning fastsættes denne som udgangspunkt på baggrund af vedvarende og risikjusterede resultater eller resultater ud over, hvad der kan forventes i forhold til den enkeltes relevante erhvervs erfaring og organisatoriske ansvar, herunder en konkret ekstraordinær indsats.

Selskabet har ikke nogen form for aflønning i form af tildeling af rettigheder til aktieoptioner eller aktier.

Den nærmere aflønningspolitik for henholdsvis bestyrelse, direktion, væsentlige risikotagere og ansatte i særlige funktioner i selskabet fremgår af følgende:

Bestyrelsesmedlemmer

Bestyrelsens honorering fastsættes under hensyn til branchens generelle niveau på området, og eventuel regulering sker efter behov.

Bestyrelsens honorering består alene af fast aflønning, og samtidig indgår der ikke nogen form for fratrædelsesgodtgørelser.

Direktion

Direktionens aflønning fastsættes af bestyrelsen. Det gøres under hensynstagen til kvalifikationer og branchens generelle aflønningsniveau.

Direktionen aflønnes primært med fast løn og pension samt sædvanlige personalegoder. Herudover kan direktionen efter konkret vurdering fra bestyrelsen modtage variabel aflønning. En sådan kan maksimalt udgøre 100.000 kr. årligt.

Øvrige væsentlige risikotagere

Denne gruppe af medarbejdere består af personer, hvis aktiviteter har væsentlig indflydelse på selskabets risikoprofil og som dermed, ud over bestyrelse og direktion, anses som væsentlige risikotagere.

Væsentlige risikotagere modtager fast løn og pension samt sædvanlige personalegoder. Væsentlige risikotagere kan herudover modtage variabel aflønning, som dog maksimalt kan udgøre 100.000 kr. årligt. En eventuel variabel aflønning foregår ud fra samme principper, der gør sig gældende for direktionen, som nævnt ovenfor.

Medarbejdere i væsentlige funktioner

Denne gruppe dækker hovedsageligt over medarbejdere i risikostyringsfunktionen, compliancefunktionen, aktuarfunktionen, prissætningsaktuarer samt intern revision/ intern audit. Der er her fastsat retningslinjer for, at en given aflønning ikke kan være afhængig af resultatet i den pågældende medarbejders sektion/afdeling henholdsvis den/de sektioner/afdelinger, som den pågældende medarbejder fører kontrol med.

Der foretages en årlig vurdering af denne medarbejderkreds.

Tillægspensioner

Der er i koncernen ingen former for tillægspensionsordninger eller ordninger for tidlig pensionering for medlemmerne af direktionen, bestyrelserne samt personer, som indtager andre nøgleposter i koncernen.

Væsentlige transaktioner

Der har i koncernen ikke været væsentlige transaktioner i løbet af rapporteringsperioden med medlemmer, personer, som udøver en betydelig indflydelse på foreningen eller med medlemmer af direktionen, bestyrelserne eller andre nøglefunktioner.

B.2 Egnetheds- og hæderlighedskrav

Bestyrelsen, direktionen og de øvrige nøglepersoner, jf. afsnit B.1, er underlagt krav i Lov om finansiel virksomhed til egnethed og hæderlighed. Foreningen har etableret procedurer med henblik på at efterleve disse krav i overensstemmelse med den af bestyrelsen vedtagne politik for egnethed og hæderlighed, der beskriver de overordnede kriterier for vurderingen af viden, faglig kompetence og erfaring (egnethed) og omdømme (hæderlighed).

Selskabet er underlagt tilsvarende krav og har ligeledes fastsat politikker og procedurer.

Som følge af, at forsikringsvirksomheden alene udøves i selskabet, stilles der ikke samme kvalifikationskrav (egnethedskrav) til bestyrelsen i foreningen som i selskabet.

Viden, faglig kompetence og erfaring (egnethed)

Bestyrelserne fastsætter og reviderer løbende de specifikke kompetencer, som bestyrelserne som minimum skal besidde i en mangfoldigheds- og kompetencepolitik (tilgængelig på lbforeningen.dk og lbforsikring.dk). Denne danner grundlag for vurderingen af, om de samlede bestyrelser og de enkelte medlemmer besidder den tilstrækkelige viden, faglige kompetence og erfaring.

For øvrige nøglepersoner i koncernen er der udarbejdet kompetencebeskrivelser, der fastlægger kravene til viden, faglig kompetence og erfaring. Særligt for de nøglepersoner, der er ansvarlige for nøglefunktionerne (risikostyrings- og compliancefunktionen, aktuarfunktionen og intern auditfunktionen), er der fastsat specifikke krav til blandt andet uddannelse, erfaring og viden inden for de respektive ansvarsområder (se følgende afsnit).

Omdømme (hæderlighed)

Hæderlighedsvurderingen inddrager en vurdering af den pågældende persons ærlighed og finansielle soliditet baseret på relevant dokumentation for deres karakter, personlige adfærd og forretningsadfærd. Koncernen indhenter oplysninger fra de relevante personer til brug for hæderlighedsvurderingen, herunder som led i virksomhedens kontrol af overholdelse af reglerne om spekulationsforbud, andre ledelseshverv, engagementsforbud og transaktioner med nærtstående parter. Der kan indhentes yderligere oplysninger, herunder straffeattest eller dokumentation for økonomiske forhold, hvis forholdene tilsiger det.

Proces for vurdering af egnethed og hæderlighed

Egnetheds- og hæderlighedsvurderingen foretages dels ved personens indtræden i hvervet og stillingen som led i ansættelsen og løbende, herunder som minimum i forbindelse med indtræden af begivenheder, der kan påvirke personens egnethed og/eller hæderlighed. Koncernens politikker for egnethed og hæderlighed angiver, hvilke begivenheder der som minimum udløser krav om fornyet vurdering.

For bestyrelserne foretages egnetheds- og hæderlighedsvurderingen årligt i forbindelse med bestyrelsernes selvevaluering. Bestyrelserne har ved selvevalueringen vurderet, at bestyrelserne (samlet og enkeltvis) opfylder egnetheds- og hæderlighedskravene.

Bestyrelserne foretager vurderingen, for så vidt angår direktionen og intern revisionschef, og direktionen foretager vurderingen, for så vidt angår øvrige nøglepersoner. Det tilstræbes, at vurderingen foretages én gang årligt. Bestyrelserne henholdsvis direktionen har vurderet, at de omfattede nøglepersoner alle opfylder egnetheds- og hæderlighedskravene.

Koncernen afholder uddannelsesdage for bestyrelserne og tilbyder løbende relevant intern eller ekstern undervisning med henblik på fortsat at sikre tilstrækkelig viden og kompetencer.

Der er herudover etableret interne procedurer for vurdering af egnethed og hæderlighed for øvrige relevante personer ansat i nøglefunktioner, for så vidt angår disses viden, ekspertise og personlige integritet.

B.3 Risikostyringssystem, herunder vurderingen af egen risiko og solvens

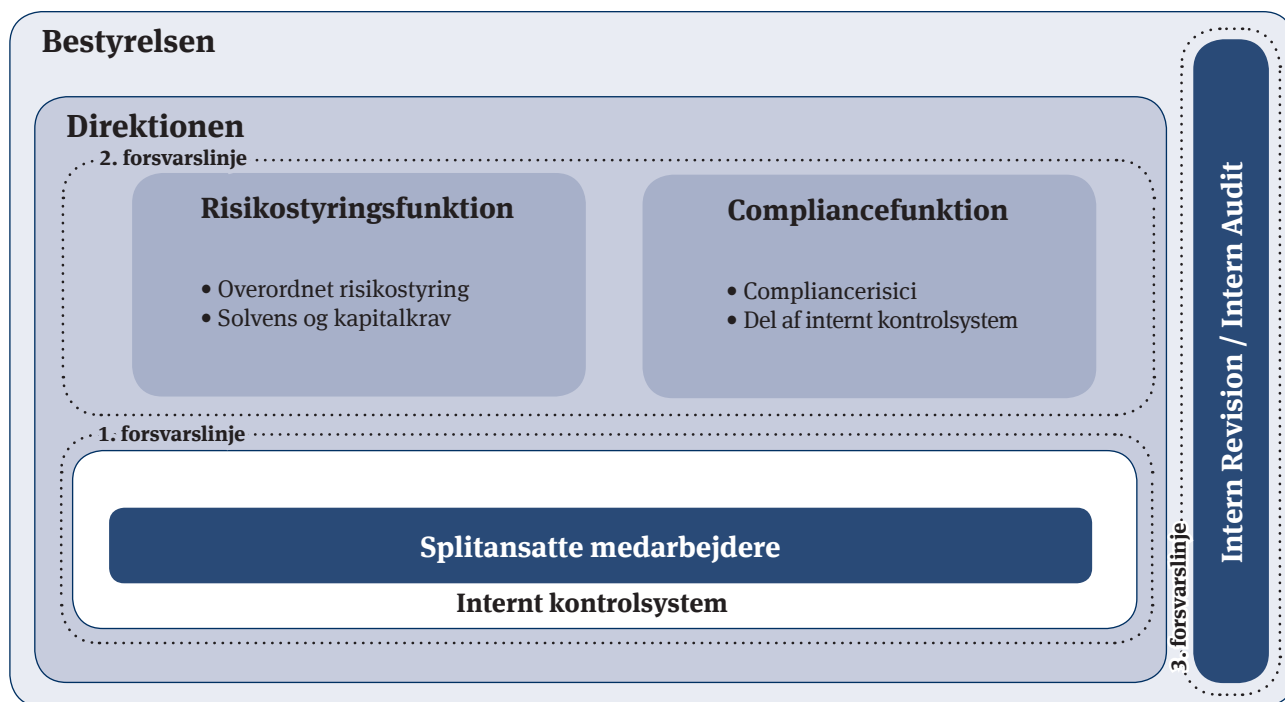
Koncernens risikostyringssystem er en integreret og vigtig del af den strategiske og operationelle styring. Risikostyringssystemet skal sikre, at der skabes synlighed om foreningens og selskabets risici. Herudover skal det understøtte og forbedre beslutningsprocessen, minimere risikoen for tab samt overvåge håndteringen af koncerninterne

transaktioner. Det skal sikres, at der i koncernen er et tilstrækkeligt kapitalgrundlag, som har en størrelse og fordeling, som er passende til dækning af koncernens risici.

Foreningen

Foreningen har etableret klare roller og ansvar i alle dele af risikostyringssystemet, som tager udgangspunkt i organiseringen i nedenstående figur.

Figur 4: Oversigt over foreningens risikostyringssystem

Som det fremgår af ovenstående figur, har foreningens bestyrelse etableret en risikostyringsfunktion, compliancefunktion samt intern auditfunktion. Det er risikostyringsfunktionens opgave at sikre, at alle væsentlige risici i foreningen identificeres, måles, overvåges, håndteres og rapporteres. Samtidig har funktionen det overordnede ansvar for at have overblikket over foreningens risikoprofil og særlige risici, som eksisterer på koncernniveau.

Foreningen har, som det fremgår af ovenstående og som beskrevet tidligere, ikke nogen specifik aktuarfunktion.

Idet foreningens formål, som nævnt tidligere, er at eje aktier i selskabet, som driver forsikringsvirksomhed, omfatter foreningens samlede risikoprofil primært ejerskabet af selskabet samt sekundært risikoområder, som er foreningsspecifikke.

Selskabet

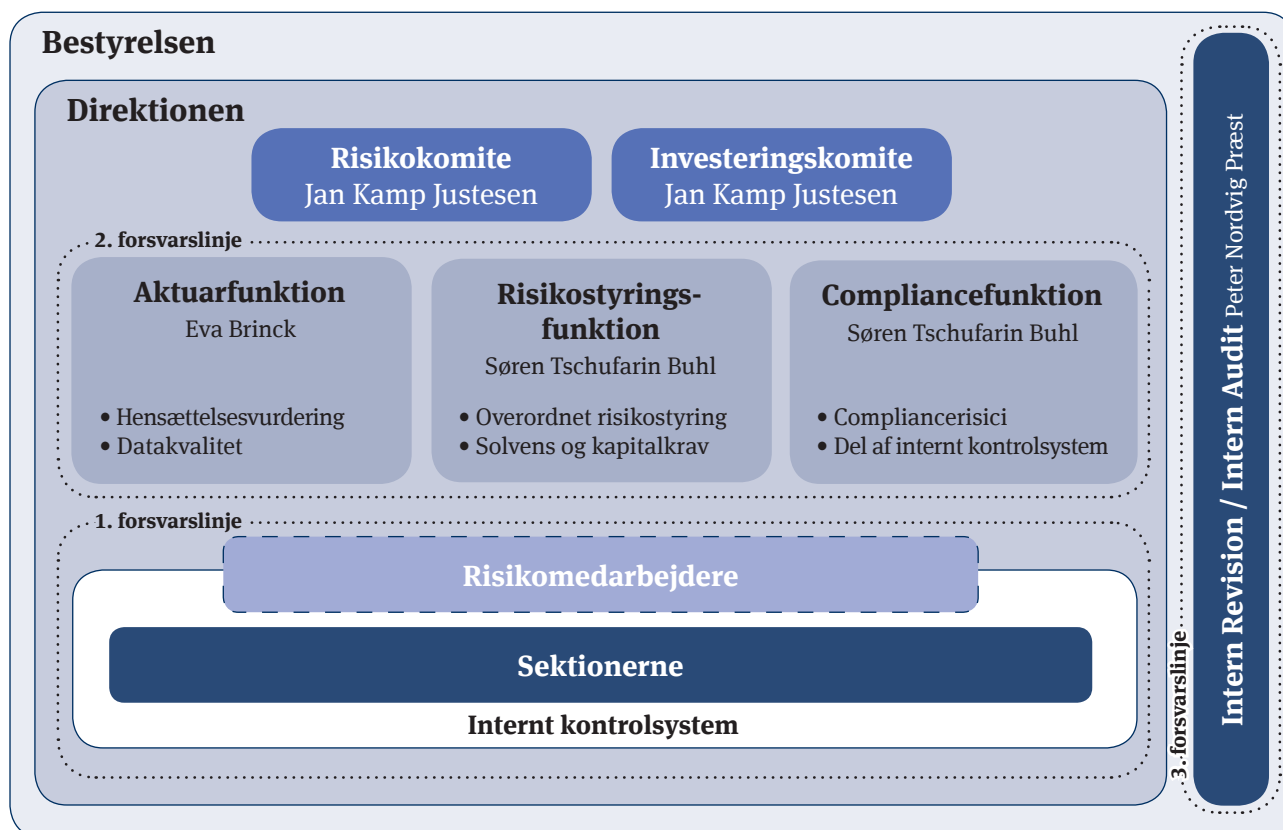
Rammerne for risikostyringen er udstukket af selskabets bestyrelse, og det er direktionens ansvar at sikre, at der sker en forankring af risikostyringssystemet i hele organisationen, og at selskabets risici styres på betryggende vis.

Risikostyringen skal understøtte og sikre, at selskabets strategi og forretningsmodel, samt de opgaver og risikotolerancegrænser som bestyrelsen har fastlagt i politikker og retningslinjer for alle risikoområder, overholdes.

Risikostyringssystemet skal sikre, at det er muligt at identificere, måle, overvåge, styre og rapportere om de risici, som selskabet kan blive udsat for i den strategiske planlægningsperiode. Formålet med funktionen er at sikre, at risikostyringen udføres i henhold til de af bestyrelsen fastsatte rammer. Funktionen skal understøtte bestyrelsen i effektiv risikostyring, hvor det daglige ansvar ligger i risikostyringsfunktionen. Herudover er risikostyringen med til at sikre, at selskabet har tilstrækkeligt kapitalgrundlag til at kunne effektuere den valgte strategi.

Selskabets risikostyringssystem, herunder hvordan de enkelte nøglefunktioner anvendes og er integreret i selskabets organisationsstruktur, fremgår af figuren på næste side.

Figur 5: Oversigt over selskabets risikostyringssystem

Risikostyringen er organiseret omkring nøglefunktionerne samt en risiko- og investeringskomite. Det daglige ansvar for risikostyring og risikoidentifikation ligger hos de enkelte forretningsområder og sektioner. Derfor er der i hver sektion udpeget dedikerede risikomedarbejdere, som fungerer som bindeled mellem forretningen og risikostyringsfunktionerne. Risikomedarbejderne skal bidrage til at identificere, analysere, håndtere, overvåge og rapportere risici i deres respektive sektioner.

Risikokomite

Risikokomiteen har ansvaret for at monitorere og have overblik over selskabets samlede risikoprofil og sikre, at der er sammenhæng mellem selskabets risikoprofil og kapitalgrundlag. Til brug for komiteens arbejde udarbejdes et årshjul for risiko- og compliancefunktionen med det formål at sikre, at der årligt bliver foretaget en risikomæssig gennemgang af de væsentligste forretningsområder.

Risikokomiteen foretager kvartalsvis gennemgang af solvensopgørelse, investeringer samt operationelle risici og hændelser. Der afholdes desuden temamøder med afrapportering af gennemgange og øvrige emner som f.eks. genforsikringsprogram og IT-sikkerhedsmodel. Risikokomiteen ledes af selskabets CFO, direktør Jan Kamp Justesen og har samtidig deltagelse af personer fra hhv. aktuarfunktionen, risikostyringsfunktionen, compliancefunktionen, investeringskomiteen og intern audit. Sidstnævnte har alene observatørstatus.

Investeringskomite

Ud over risikokomiteen har selskabet også nedsat en investeringskomite, hvis formål er at vurdere den optimale sammensætning af selskabets investeringsaktiver. Komiteen håndterer samtidig den afledte likviditet fra driften. Komiteen er underlagt de investeringsrammer, der er fastsat af

bestyrelsen, jf. politik og retningslinjer for investeringsområdet. Herudover skal komiteen rådgive direktionen i forhold til nye investeringer samt ændringer til eksisterende. Komiteen er under ledelse af selskabets CFO, direktør Jan Kamp Justesen og har deltagelse af personer fra investeringsafdelingen. Herudover deltager selskabets ansvarlige for risikostyringsfunktionen på ad hoc-basis.

Projektkomite og produktstyregruppe

Derudover er der ligeledes etableret en projektkomite og en produktstyregruppe.

Projektkomite

Projektkomiteen skal sikre, at der er overensstemmelse mellem strategi, mål, organisation og projekter. Komiteen prioriterer de enkelte projekter, som selskabet skal arbejde med, og samtidig står komiteen for godkendelser af kommissorier og konkrete business cases. Herudover overvåges løbende projekters fremdrift, samtidig med at deres fortsatte eksistensberettigelse evalueres. Komiteen er under ledelse af adm. direktør Anne Mette Toftegaard og har deltagelse af personer fra forretningssektionerne IT, forretningsudvikling og strategi.

Produktstyregruppe

Ud over de tre komiteer nævnt i ovenstående, har selskabet – på et underliggende niveau – etableret en produktstyregruppe, hvis formål er et sikre et samlet overblik og udvikling over alle nye forsikringsprodukter og tilknyttede risici, herunder ændringer til eksisterende produkter samt eventuel hjemtagning/outsourcing af produkter. Produktstyregruppen har deltagelse af selskabets forretningsenheder, salg og rådgivning, strategi og forretningsudvikling, IT, kommunikation samt risikostyringsfunktion. Produktstyregruppen ledes af sektionsdirektøren for salg og rådgivning.

Nøglefunktionernes opgaver og integration i koncernens organisationsstruktur og beslutningsprocesser

Risikostyringsfunktionen (foreningen og selskabet)

Risikostyringsfunktionen består af to aktuarer, som varetager solvensberegningen, en risk manager, som har det daglige ansvar for henholdsvis solvensopgørelsen samt den løbende risikostyring i koncernen, samt den ansvarlige for funktionen. Herudover er der placeret decentrale risikomedarbejdere i organisationen.

Det er funktionens ansvar at sikre, at alle væsentlige risici inden for risikoområderne forsikringsrisici, markedsrisici, kreditrisici, likviditetsrisici, operationelle risici og andre væsentlige risici identificeres, måles, overvåges, håndteres og rapporteres. Herudover bistår funktionen direktionen i sikringen af et effektivt risikostyringssystem.

Funktionens opgaver fremgår af nedenstående figur og indebærer opgaver inden for identifikation, måling, overvågning og opfølgning, rapportering og rådgivning omkring risiko.

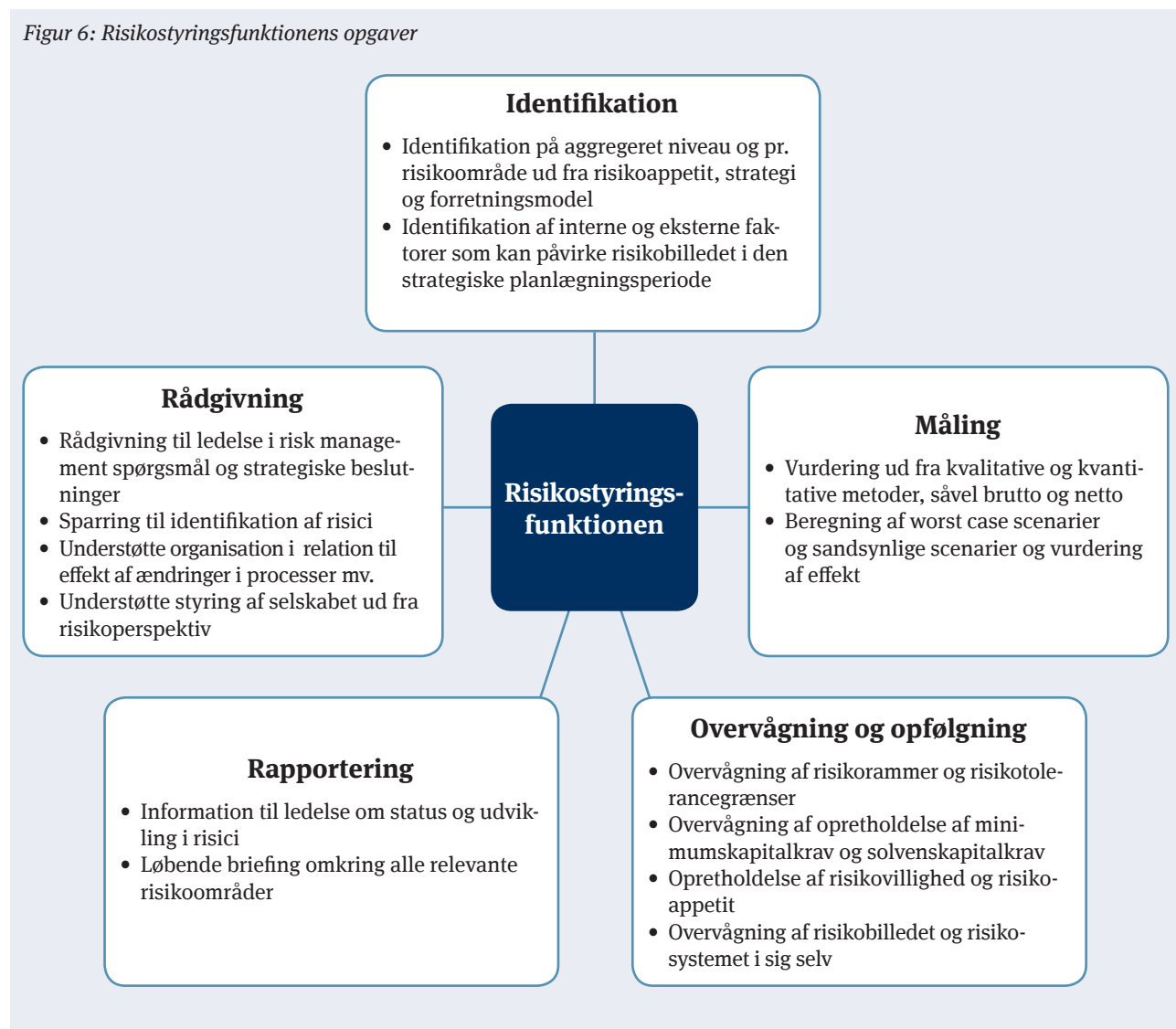
Risikostyringsfunktionen foretager minimum én gang årligt en vurdering af, om de af bestyrelserne fastsatte politikker og retningslinjer har en veldefineret risikoappetit for hvert risikoområde, og om de indeholder passende risikotolerancegrænser. Det gøres for at sikre et passende niveau for risikostyringssystemet herunder understøttelse af dets effektivitet.

Funktionen har i kraft af ansvaret for solvensopgørelsen samtidig et godt overblik over og forståelse for koncernens solvens og udviklingen heri.

Via deltagelse i risikokomiteen og produktstyregruppen i selskabet kan risikostyringsfunktionen yde passende rådgivning om risikoområder, inden der træffes væsentlige beslutninger, eksempelvis omkring introduktionen af nye produkter.

Det er risikostyringsfunktionens vurdering, at alle væsentlige risici i koncernen er identificeret, målt, overvåget, styret og rapporteret tilfredsstillende ud fra den ønskede risikoappetit.

Figur 6: Risikostyringsfunktionens opgaver

Compliancefunktionen og intern audit funktionen (foreningen og selskabet)

De to nøglefunktioners opgaver og integration i koncernens organisationsstruktur og beslutningsprocesser gennemgås nærmere i afsnit B.4 – B.5.

Aktuarfunktionen (selskabet)

Nøglefunktionens opgave og integration i selskabets organisationsstruktur og beslutningsprocesser gennemgås nærmere i afsnit B.6.

Rapportering og udveksling af information

Der foregår løbende gensidig udveksling af information mellem de fire nøglefunktioner, og der foregår løbende rapportering fra henholdsvis aktuarfunktionen/risikostyringsfunktionen og compliancefunktionen til risikokomiteen hhv. investeringskomiteen samt direktionen. Herudover foregår der løbende rapportering fra intern audit til direktionen.

Hvad angår rapportering af information ud i organisationen, foregår dette blandt andet via løbende rapportering til sektionsdirektører og via månedlige sektionsdirektørmøder.

Herudover holdes der kvartalsvise møder mellem risikostyringsfunktionen og risikomedarbejderne i de enkelte sektioner, hvor væsentlige risici drøftes.

Risikostyringsprocessen i koncernen

Risikostyringssystemet er en vigtig del af den organisatoriske struktur og processer og foregår kontinuerligt hele året og er ens for såvel foreningen som for selskabet. Med henblik på at kunne identificere eventuelle væsentlige risici i tide til at kunne imødegå dem på passende vis, er der etableret en risikostyringsproces, som risikostyringsfunktionen er overordnet ansvarlig for. Processen tager sit udgangspunkt i den fastsatte strategi, forretningsmodel og risikoappetit og kan illustreres på følgende vis:

Figur 7: Risikostyringsproces

De enkelte faser i risikostyringsprocessen kan beskrives nærmere på følgende vis:

Risikofase	Spørgsmål	Beskrivelse
Risikoidentifikation	Hvilke risici har/kan have en væsentlig indvirkning?	- Risikoidentifikation og indledende risikovurdering - Identifikation og analyse af mulige fremtidige risici samt eksterne og interne faktorer, som kan påvirke det fremtidige risikobillede
Måling	Hvad er den forventede påvirkning af en given risiko? Hvordan måles en given risiko kvantitativt og kvalitativt?	- Analyse og vurdering af risikoområder ud fra såvel kvalitative som kvantitative metoder – såvel på brutto- som nettobasis - Beregning af worst case scenarier samt sandsynlige scenarier og vurdering af deres effekt - Oversigt og vurdering af den samlede risikoprofil ud fra risikomatrix
Risikostyring	Hvordan kan vi styre en given risiko?	- Implementering af risikomitigerende tiltag - Styring baseret på netto risikoeksponering og KPI - Check af / dokumentation for, om de risikobegrænsende tiltag har den ønskede effekt
Risikoovervågning	Er der truffet effektive risikobegrænsende tiltag?	- Overvågning af risikorammer og risikotolerancegrænser - Overvågning af risikoophobninger og gensidig afhængighed mellem risici - Overvågning af at krævede minimumskapitalkrav (MCR) og solvenskapitalkrav (SCR) grænser overholdes - Sikring af at selskabets overordnede risikotolerancegrænser og risikovillighed overholdes
Risikorapportering	Hvordan rapporteres givne risici og deres udvikling samt hvor ofte?	- Der rapporteres til hhv. risikokomite, investeringskomite, direktion og bestyrelse - Der foretages rapportering med forskellig frekvens afhængig af risikoområde eller udvikling: - Kvartalsvis rapportering ud i organisationen via rapportering til sektionsdirektørerne - Kvartalsvis rapportering ud i organisationen via møder med risikomedarbejderne i de enkelte sektioner - Ad hoc ved væsentlige ændringer - Årligt i forbindelse med risikovurderingsrapport - Kvartalsvist via solvensopgørelse - Halvårligt for enkelte risikoområder

Det er bestyrelserne, som fastsætter niveauer for risikoappetit og risikotolerancegrænser for hvert enkelt risikoområde. Dette fastsættes med udgangspunkt i forretningsmodel og risikovurdering, herunder kapitalplan, samt de løbende solvensberegninger.

Risikoområder i koncernen

Foreningen

Bestyrelsen i foreningen har identificeret og vurderet, at foreningens væsentligste risikoområder, foruden ejerskabet af selskabet og de dermed forbundne risici, er følgende:

Tabel 7: Foreningsspecifikke risikoområder

Risikoområder
Markedsrisici
Kreditrisici
Likviditetsrisici
Operationelle risici
Andre væsentlige risici

For hvert af de ovennævnte foreningsspecifikke risikoområder, er der udarbejdet en detaljeret beskrivelse af foreningens risikoappetit og risikotolerancegrænser.

Selskabet

Ud over foreningsspecifikke risikoområder er der også i selskabet identificeret alle væsentlige risikoområder. For disse risikoområder foreligger politikker og retningslinjer, som uddybende beskriver identificeringen, kvantificeringen og håndteringen af de enkelte risici.

Selskabets risikoområder fremgår af nedenstående tabel.

Tabel 8: Selskabsspecifikke risikoområder

Risikoområder
Forsikringsrisici
Markedsrisici
Kreditrisici
Likviditetsrisici
Operationelle risici
Andre væsentlige risici

Som for foreningsspecifikke områder er der også for selskabets væsentlige risikoområder udarbejdet en detaljeret beskrivelse af selskabets risikoappetit og risikotolerancegrænser, herunder KPI'er.

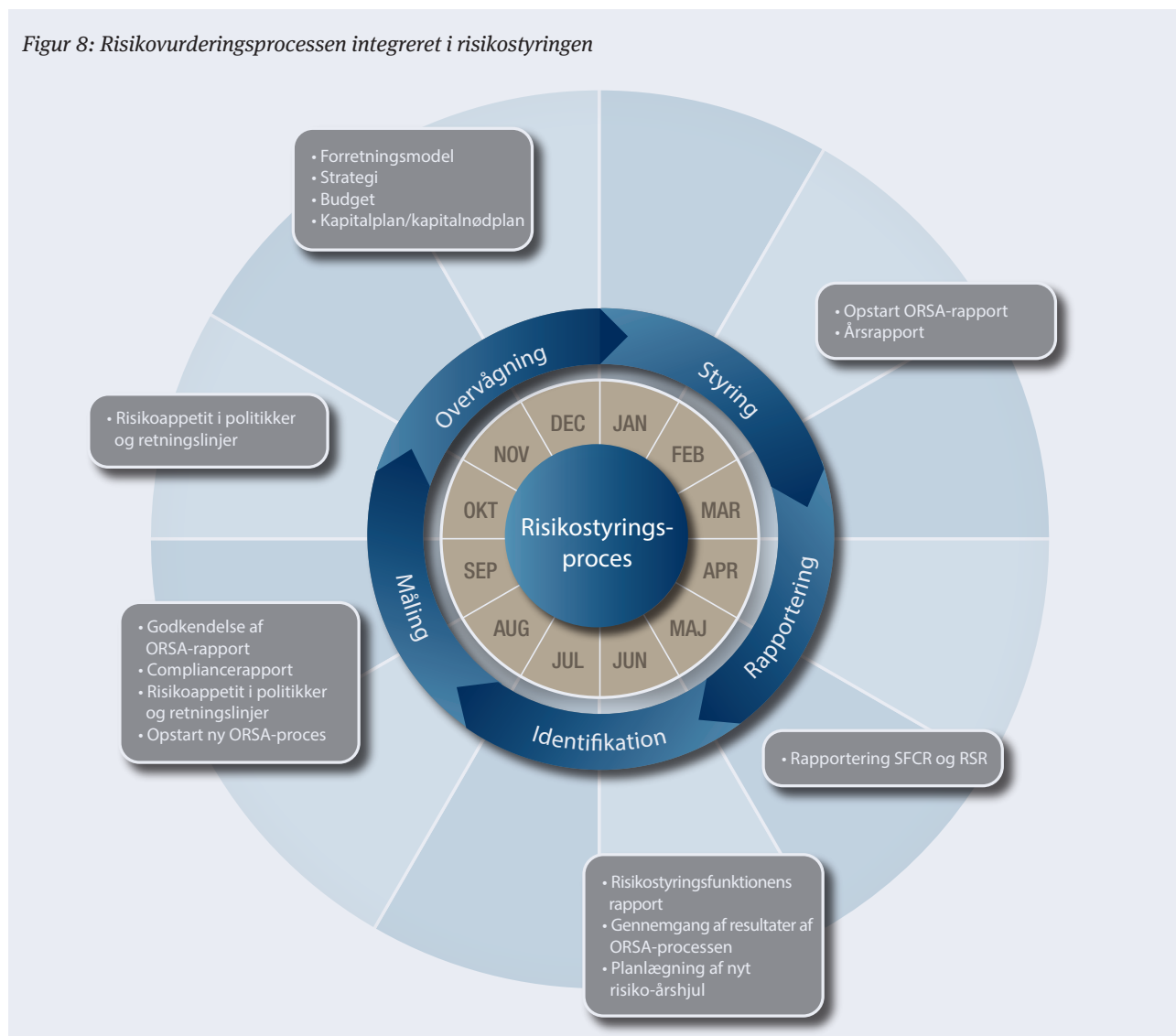
ORSA-processen

Koncernens risikovurderingsproces (herefter kaldet ORSA-proces) er en integreret proces i koncernens risikostyring. Processen er forankret i hhv. foreningens og selskabets direktion og bestyrelse, hvor bestyrelserne har fastlagt de overordnede principper for processen. Selskabets ORSA-proces indgår som en del af foreningens ORSA-proces, hvor foreningen løbende monitorerer og vurderer foreningens risiko via rapportering.

Som nedenstående figur illustrerer, strækker ORSA-processen sig ud over hele året. ORSA-processen, som består af henholdsvis identifikation, måling, overvågning, styring og rapportering, er inkorporeret i bestyrelsernes årshjul. Herefter dokumenteres resultatet af ORSA-processen i en risikovurderingsrapport, som er godkendt af bestyrelserne.

Bestyrelserne foretager i forbindelse hermed en vurdering af foreningens og selskabets egen risiko og solvens, der skal sikre en tilfredsstillende håndtering af de risici, som koncernen kan blive mødt af i den strategiske planlægningsperiode. Samtidig sikres det, at koncernen har tilstrækkelig kapital til at imødegå disse risici.

Figur 8: Risikovurderingsprocessen integreret i risikostyringen

Selve risikovurderingen (ORSA-processen) tager udgangspunkt i foreningens og selskabets forretningsmodel, risiko-profil og risikotolerancegrænser og er baseret på en going concern forudsætning. Risikovurderingen indeholder en vurdering af, om det opgjorte solvenskapitalkrav tager tilstrækkeligt højde for alle væsentlige risici påvirkning inden for de kommende 12 måneder. Solvenskapitalkravet (SCR) opgøres som det beløb, der er påkrævet, for at koncernen med 99,5% sandsynlighed kan dække de risici, som den udsættes for i løbet af de kommende 12 måneder. Beregningen foretages ud fra standardmodellen, som er fastlagt på europæisk plan.

Kapitalgrundlaget opgøres på baggrund af den regnskabsmæssige egenkapital reguleret til Solvens II værdiansættelser. Kapitalgrundlaget opdeles under Solvens II i tre niveauer, der er udtryk for kapitalens kvalitet (kaldet tier 1, tier 2 og tier 3). Pr. 1. januar 2017 havde koncernen alene kapital af højeste kvalitet (tier 1).

I løbet af ORSA-processen gennemgår og vurderer bestyrelserne kvartalsvis foreningens og selskabets solvensdækningen – dvs. forholdet mellem den til rådighed værende kapital (kapitalgrundlaget) og solvenskapitalkravet (SCR) for at sikre, at foreningen og selskabet råder over et kapitalgrundlag, som er tilstrækkeligt til at dække de identificerede risici, som koncernen forventer at blive udsat for (i den strategiske planlægningsperiode).

På selskabsniveau gennemgår og vurderer selskabets risikokomite ligeledes kvartalsvis selskabets solvensdækning.

Bestyrelserne anvender ORSA til at identificere og vurdere koncernens væsentligste risici. Ud fra oplæg fra risikostyringsfunktionen drøftes de væsentligste risici og risikomitigeringen i juni med input/deltagelse af blandt andet risikostyringsfunktionen og selskabets aktuarfunktion. Resultatet dokumenteres i en rapport kaldet ORSA-rapporten.

Koncernens risici monitoreres løbende af de respektive bestyrelser for at sikre, at grænserne ikke overskrides, og rapportering på grænserne indgår i den kvartalsvise rapportering til bestyrelsen. Der har endnu ikke været behov for en fornyet vurdering.

Tidspunktet for risikovurderingen er valgt således, at bestyrelsernes konklusioner ligeledes kan indgå i, samt være en integreret del af udarbejdelsen samt eventuel revurdering af budget, kapitalplan og kapitalnødplan, den overordnede strategi samt forretningsmodel. Revurderingen foregår i løbet af efteråret og afsluttes i december med godkendelse af budget, kapitalplan og nødplan samt eventuel justering af strategi og forretningsmodel. Disse ændringer vil der efter indgå i den næste risikovurdering.

Såfremt der i løbet af perioden indtræffer begivenheder for koncernen, som påvirker foreningen og/eller selskabets risikoprofil væsentligt, herunder væsentlige ændringer i strategi eller forretningsmodel træffer bestyrelserne en beslutning om, hvorvidt der hurtigst muligt skal foretages en fornyet risikovurdering. Samtidig foretages der også en ny risikovurdering, såfremt solvensdækningen ændres væsentligt i forhold til seneste beregning.

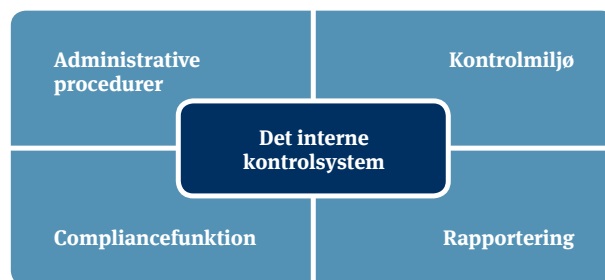
Koncernen vurderer, at der skal foretages en fornyet vurdering, hvis solvensdækningen forventes at blive ændret væsentligt siden seneste beregning, som fastlagt i foreningens politikker, som også kan medføre en fornyet vurdering.

B.4 Internt kontrolsystem

Det interne kontrolsystem skal blandt andet sikre, at koncernen efterlever de gældende love og administrative bestemmelser, som koncernen er underlagt af myndigheder og af koncernen selv. Herunder sikrer det interne kontrolsystem ligeledes, at koncernen drives effektivt og i overensstemmelse med formål, og at de relevante finansielle og ikke finansielle oplysninger er til rådighed og pålidelige.

Det interne kontrolsystem er ligeledes med til at sikre, at der er etableret funktionsadskillelse mellem de enheder, hvor der foreligger krav om, og at der i organisationen er fokus på områder, hvor der foreligger risiko for interessekonflikter. Som det fremgår af nedenstående figur består systemet af procedurer, et kontrolmiljø, rapporteringsstruktur samt en compliancefunktion.

Figur 9: Det interne kontrolsystem

Det interne kontrolsystem er indrettet med baggrund i værdierne fællesskab og åbenhed. Dette sker blandt andet ved, at der er fastsat administrative procedurer i form af relevante politikker og retningslinjer, forretningsgange og arbejdsbeskrivelser for alle væsentlige områder, herunder også regnskabsprocedurer. Procedurene beskriver opgaver og ansvar, herunder videregivne beføjelser, interne kontroller samt den rapportering, der skal foretages og til hvem.

Selve kontrolmiljøet baserer sig på en vurdering af risiko og væsentlighed. Der er fastsat krav til de enkelte forretningsområder om, at der skal foreligge kontrol, hvor der er identificeret en større risiko eller som krævet i henhold til den regulering, som koncernen er underlagt. Kontrolmiljøet bliver løbende vurderet i forhold til de identificerede risici, hvilket primært sker i forbindelse med fastlagte compliancegennemgange af forretningsområder og processer.

Compliancefunktionen

Compliancefunktionen i koncernen er en del af det interne kontrolsystem og sikrer, at compliancerisici i koncernen bliver afdækket og vurderet, og at der foretages opfølgning på håndteringen af de enkelte compliancerisici.

Compliancefunktionen er centralt placeret, blandt andet for at sikre en hurtig reaktionsevne og beslutningsproces samt styrke fagligheden og skal virke understøttende for hele organisationen. Funktionen består af to compliance officers udover den overordnede ansvarlige for funktionen CRO, Søren Tschufarin Buhl.

Det er de enkelte forretningsområder, der har det daglige ansvar for efterlevelsen af gældende regler og standarder.

Compliancefunktionens opgaver

Funktionens opgaver fremgår af figuren på næste side og indebærer opgaver inden for identifikation, måling, overvågning og opfølgning, rapportering og rådgivning omkring compliancerisici:

Figur 10: Compliancefunktionens opgaver

Compliancefunktionen rapporterer løbende til direktionen, og bestyrelserne modtager årligt en compliancerapport, hvori compliancefunktionen redegør for årets aktiviteter og koncernens identificerede compliancerisici.

Ændringer og nye initiativer i regelgrundlaget bliver fulgt tæt af compliancefunktionen og af den koncernjuridiske funktion.

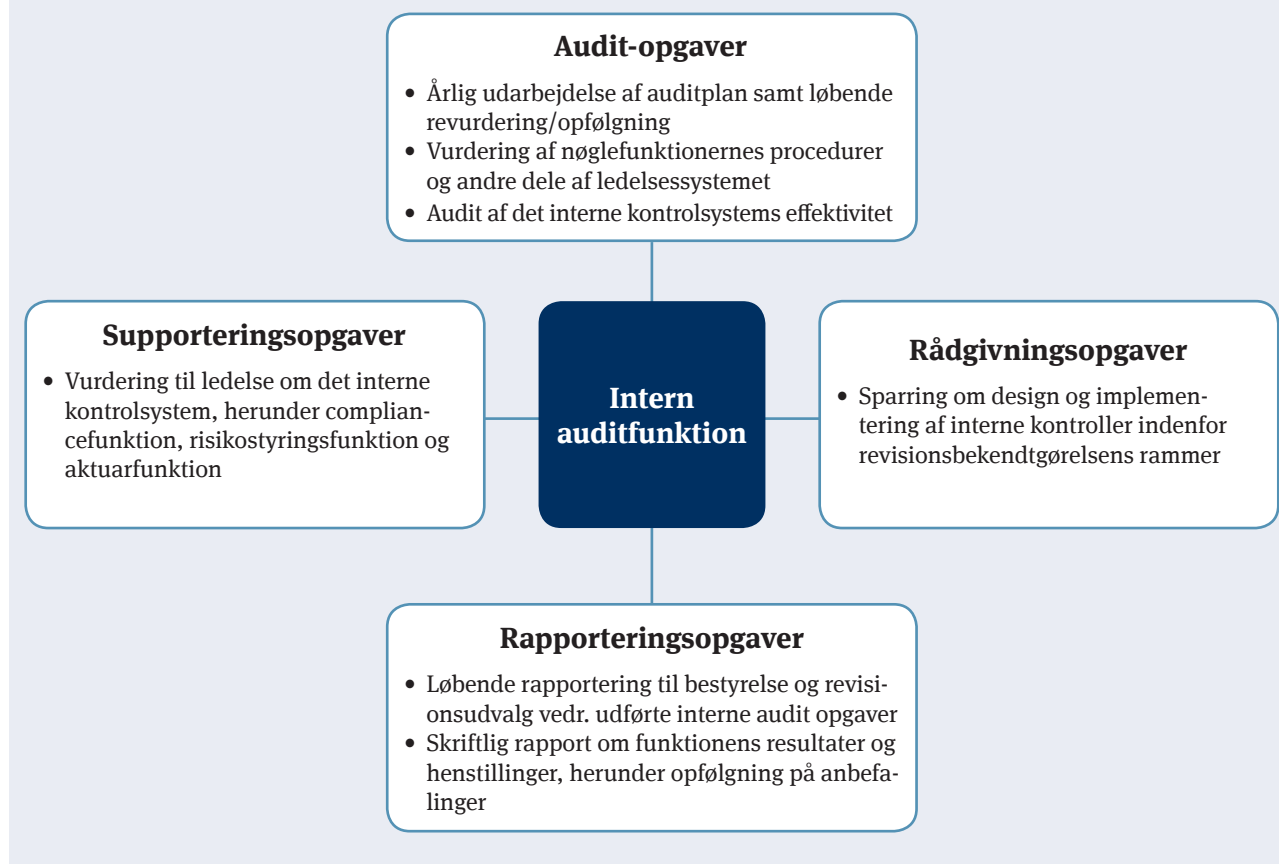
Compliancefunktionens aktiviteter er fastsat i et årshjul, som fastlægger gennemgange og fokusområder det

kommende år. Der foretages en vurdering af koncernens compliancerisici til brug for at fastlægge compliancefunktionens fokus i relation til kontrol- og rådgivningsforpligtelserne. Vurderingen af compliancerisici sker ud fra en risikomatrix, hvor konsekvens og sandsynlighed bliver vurderet, og risikoen registreret. De registrerede compliancerisici indgår ligeledes i koncernens risikostyring, f.eks. vil den compliancemæssige vurdering af det interne kontrolsystem indgå i vurderingen af operationelle risici.

B.5 Intern auditfunktion

Funktionens opgaver fremgår af nedenstående figur og indebærer opgaver inden for audit, rapportering og supportering:

Figur 11: Intern audit opgaver

Den ansvarlige for koncernens interne auditfunktion (nøglefunktionsansvarlig) er udpeget af bestyrelserne, da funktionen varetages af den interne revisionschef.

Ansættelse og afskedigelse af revisionschefen kan alene foretages af bestyrelserne, hvorved den interne auditfunktion kan fungere uafhængigt af den daglige ledelse. Dette understøttes af, at det årlige budget for den interne auditfunktion behandles i revisionsudvalget i selskabet og godkendes af dennes bestyrelse. Derudover skal den interne auditfunktion som udgangspunkt efterleve og opfylde samme krav til uafhængighed, som den eksterne revision er underlagt.

Arbejdsopgaverne varetages på baggrund af de af bestyrelserne godkendte politikker og retningslinjer samt funktionsbeskrivelse.

Overordnet skal den interne auditfunktion give ledelsen sin vurdering af, hvorvidt det interne kontrolsystem og andre dele af ledelsessystemet er hensigtsmæssige og effektive. Den interne auditfunktion er ikke ansvarlig for eller har beføjelser til at udføre operationelle kontroller eller varetage andre dele af kontrolmiljøet.

Den interne auditfunktion rapporterer løbende resultater af audit direkte til selskabets revisionsudvalg og bestyrelserne.

Endvidere må den interne auditfunktion ikke deltage i opgaver, som kan bevirke, at revisionschefen kommer i en situation, hvor vedkommende erklærer sig eller oplyser om forhold eller dokumenter, som revisionschefen eller medarbejdere i den interne auditfunktion har udarbejdet grundlaget for.

Forud for udførelsen af auditopgaver foretages altid vurdering af, om den interne auditfunktion har de fornødne kompetencer til at udføre den pågældende audit, eller om der skal involveres eksterne kompetencer (specialister). Derudover vurderes, om der er forhold, som påvirker funktionens uafhængighed eller objektivitet.

Endelig foretager selskabets revisionsudvalg årligt vurdering af den interne revisionschefs (herunder også den interne auditfunktion) uafhængighed, objektivitet og kompetence, vurdering af samarbejdet mellem intern og ekstern revision, vurdering af den interne revisions rapportering samt evaluering af intern revisions performance og effektivitet.

Revisionsudvalgets vurdering og evaluering forelægges selskabets bestyrelse til orientering.

B.6 Aktuarfunktion (selskabet)

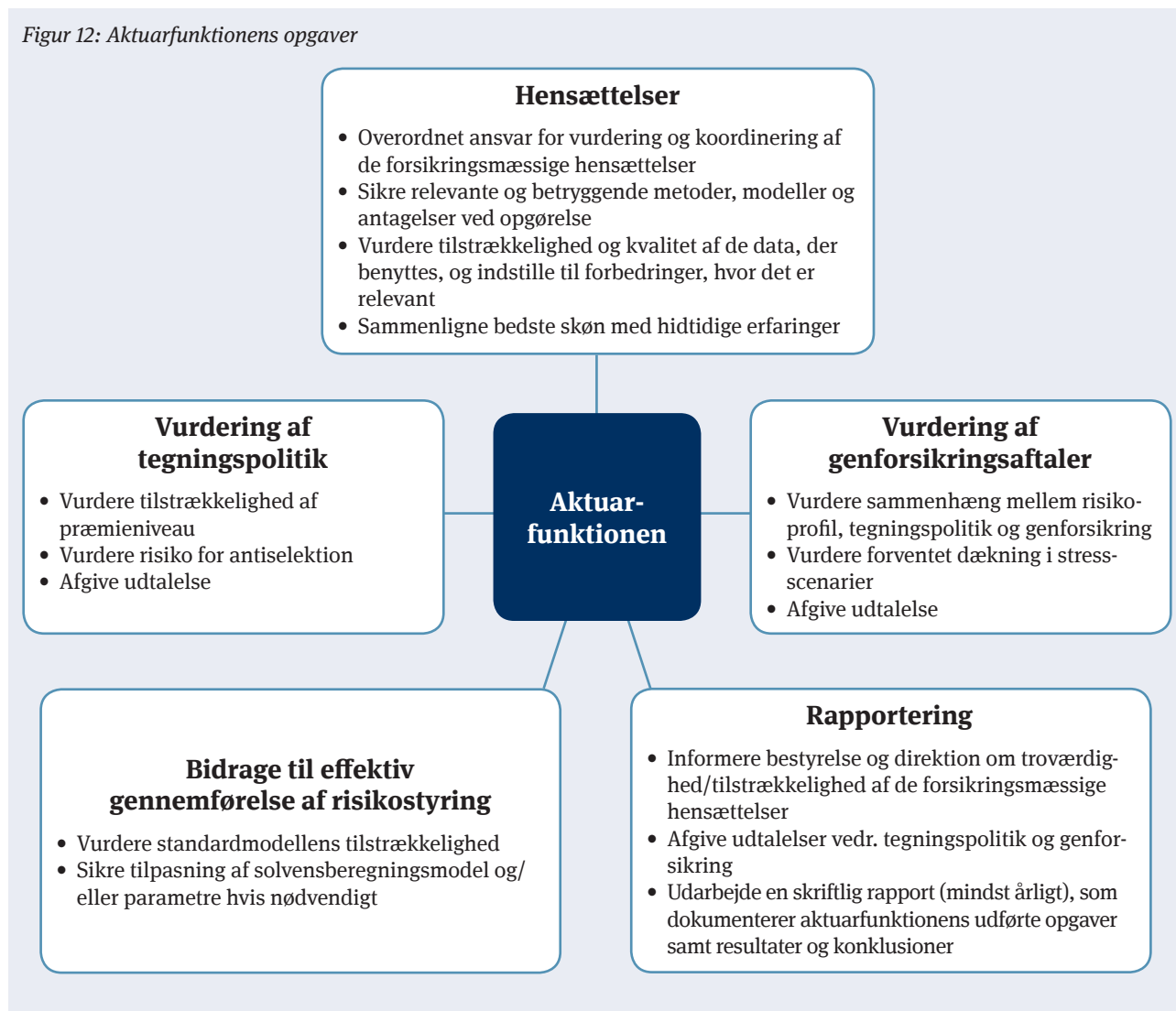
Aktuarfunktionen udgør, som nævnt tidligere, én af nøglefunktionerne i selskabet. Formålet med aktuarfunktionen er:

- at sikre høj og ensartet kvalitet hvad angår metoder, antagelser og dokumentation i relation til opgørelse af de forsikringsmæssige hensættelser og de deraf afledte områder
- at sikre sammenhæng mellem selskabets risikoprofil, tegningspolitik og genforsikringsaftaler
- at bidrage til gennemførelsen af et effektivt risikostyringssystem

Aktuarfunktionens opgaver

Funktionens opgaver fremgår af nedenstående figur og indebærer opgaver inden for hensættelsesvurdering (herunder datakvalitet), tegningspolitik, genforsikringsvurdering, risikostyring, dokumentation og rapportering:

Figur 12: Aktuarfunktionens opgaver

Som nævnt ledes aktuarfunktionen af sektionsdirektør for BI og Aktuariatet Eva Brinck. Hun er samtidig udpeget som værende funktionens nøgleperson. Herudover består aktuarfunktionen af medarbejdere i aktuariatet med undtagelse af prissætningsaktuaren.

Da medarbejderne i aktuarfunktionen samtidig er en del af aktuariatet, kan der være en risiko for interessekonflikter og afhængigheder. Dette er, som nævnt i tidligere afsnit, imødegået ved at have procedurer etableret, som sikrer, at der ikke er personer, som laver "review" og vurdering af et arbejde, hvor de selv har stået for den praktiske udførsel.

Aktuarfunktionen udarbejder minimum en gang årligt en skriftlig rapport til direktionen, aktuarrapporten. Rapporten indeholder beskrivelse af funktionens udførte opgaver, resultaterne heraf samt eventuelle anbefalinger til udbedring af eventuelle mangler. Herudover indeholder rapporten information omkring tegningspolitik og genforsikring.

Ud over den årlige aktuarrapport rapporterer aktuarfunktionen kvartalsvist til direktion og bestyrelsen omkring hensættelsernes tilstrækkelighed. Endelig foretages ad hoc-rapportering i tilfælde af større ændringer m.v.

B.7 Outsourcing

Overordnede principper

Outsourcing i koncernen er relateret til forsikringsdriften i selskabet. Som led i selskabets strategiske målsætninger anvender selskabet en række samarbejdspartnere og leverandører, herunder som outsourcing.

Selskabets bestyrelse har vedtaget en politik for outsourcing, der fastsætter de overordnede principper for outsourcing af funktioner eller aktiviteter til tredjemand eller andre enheder i koncernen, herunder vedrørende:

- forudgående undersøgelse af leverandøren
- aftalegrundlag
- løbende opfølgning og kontrol samt
- beredskabsplaner

Herudover er der fastlagt særlige krav til outsourcing af kritiske eller vigtige operationelle funktioner eller aktiviteter med henblik på opfyldelse af Solvens II-reguleringen. Outsourcing af kritiske eller vigtige operationelle funktioner eller aktiviteter besluttet af bestyrelsen. Væsentlige ændringer i sådanne outsourcing-arrangementer skal tilsvarende forelægges bestyrelsen til godkendelse.

Outsourcede vigtige eller kritiske operationelle funktioner eller aktiviteter

Koncernen har pr. 31. december 2016 via selskabet indgået aftaler om outsourcing af følgende vigtige eller kritiske eller operationelle funktioner eller aktiviteter:

Tabel 9: Outsourcing

Aktivitet/funktion	Outsourcingpartner	Jurisdiktion
Drift af IT infrastruktur	TDC Hosting A/S	Danmark
IT-udvikling	Soft Design A/S*	Danmark
IT-udvikling	FDC	Danmark

*De outsourcede aktiviteter er hjemtaget primo 2017

B.8 Andre oplysninger

Der er intet yderligere at tilføje omkring ledelsessystemet.

C. RISIKOPROFIL

C.1 Forsikringsrisici

Koncernens forsikringsrisici ligger alene i selskabet, som primært tegner private skadeforsikringer. Privatporteføljen udgør mere end 99% målt på antal policer. Erhvervsforsikringer tilbydes udelukkende til virksomheder, der ejes af medlemmer eller deres ægtefæller. Erhvervsporteføljen er derfor af yderst begrænset omfang og består af mindre virksomheder. Forsikringssummerne er dermed relativt små, og spredningen mellem landsdelene svarer til den generelle spredning i befolkningen.

Standardmodellens modul til beregning af selskabets forsikringsrisiko består af tre undermoduler:

- Præmie- og hensættelsesrisiko
- Katastroferisiko
- Opsigelsesrisiko

Selskabets sundhedsforsikringer behandles på tilsvarende vis i modulet hertil.

Ad a. Præmie- og hensættelsesrisiko

Præmierisikoen i selskabet er forbundet med indgåelse af forsikringskontrakter. Det er altså risikoen for, at den præmie, der opkræves, ikke i tilstrækkelig grad dækker de forpligtelser, selskabet påtager sig ved indtegningen. Risikoen håndteres ved hjælp af følgende initiativer: Ved løbende overvågning af selskabets resultater på brancheniveau, via forretningsgange, via restriktive acceptregler, via genforsikring og konkurrentovervågning.

Hensættelsesrisikoen er risikoen for, at de reserver, som selskabet har afsat, ikke er tilstrækkelige. Det gælder både for erstatningshensættelser og præmiehensættelser. Erstatningshensættelserne afsættes som det bedste skøn over udgiften til skader indtruffet til og med opgørelsestidspunktet. Præmiehensættelser er hensættelser, som skal dække fremtidige udgifter til skader, der endnu ikke er indtruffet, men som forventes at ske i den periode, som der er indbetalt præmie for. Risikoen håndteres af selskabets aktuarer, der benytter anerkendte forsikringsmatematiske metoder til løbende at estimere den nødvendige reservestørrelse.

Ad b. Katastroferisici

Præmie- og hensættelsesrisikoen dækker kun de gennemsnitlige skader af almindelig størrelse. Ekstreme hændelser (eksempelvis en 1 i 200 års storm), som meget sjældent indtræffer, estimeres i undermodulet til katastroferisici. Sådanne hændelser afdækkes i praksis typisk via køb af genforsikring, så selskabet undgår uacceptable tab ved en enkelt skadebegivenhed eller en serie af skader, eksempelvis forårsaget af storm, skybrud eller andre katastrofer.

Ad c. Opsigelsesrisiko

Selskabet anvender den forenklede pro rata-metode til opgørelse af præmiehensættelserne i henhold til regnskabsbekendtgørelsen §69a. Det betyder, at der ikke tages et forventet overskud ind på forkant, og opsigelsesrisikoen, der skulle dække risikoen for tab af dette, er derfor nul.

C.2 Markedsrisici

Som det fremgår af afsnit B.3, har koncernen markedsrisiko i såvel foreningen som i selskabet.

Foreningens primære formål er, jf. formålsparagraffen, at eje aktier i selskaber, som driver forsikringsvirksomhed. Foreningen er derfor eksponeret overfor de markedsrisici, der er i selskabet.

De overordnede rammer for styring af foreningens markedsrisiko er fastlagt i bestyrelsens investeringspolitik. Rammerne giver mulighed for at investere i obligationer, men dette kan kun ske, såfremt direktionen vurderer, at der kan opnås en bedre forrentning end ved placering som kontant indestående. Foreningen har på nuværende tidspunkt alene et kontant indestående i pengeinstitut, hvorfor foreningens markedsrisiko vurderes at være begrænset.

Investeringsporteføljens formål i selskabet er at sikre en rimelig balance mellem vækst i præmier og egenkapitalen på længere sigt.

For at opnå en vækst i egenkapitalen påtages investeringsmæssige risici med forventning om at opnå et højt risikojusteret afkast. Koncernen ønsker således ikke at påtage sig risici, der ikke kompenseres for i tilstrækkelig grad.

Investeringsstrategien er ens for hele investeringsporteføljen. Ud over dækning af de forsikringsmæssige hensættelser i selskabet er formålet at opnå et afkast, der afspejler den risiko, der tages. Niveauet for risikoappetitten fastsættes årligt af bestyrelserne.

Investeringsstrategien er afstemt med foreningens og selskabets strategiske målsætninger i kapitalplanerne. Her er der opstillet scenarier for selskabets vækst i præmier, egenkapital og investeringer. Dermed sikres det, at koncernen selv i stressede scenarier har en udvikling i egenkapitalen, der er tilfredsstillende.

Tabel 10: Markedsrisiko

Markedsrisiko 31.12.2016 (beløb i t. kr.)	
Renterisiko	127.108
Kreditspænd	500.626
Aktierisiko	850.612
Ejendomsrisiko	196.281
Valutarisiko	208.982
Koncentration	26.551
Diversifikation	-414.944
Markedsrisiko i alt	1.495.216

Renterisiko

Renterisikoen fra koncernens aktiver kommer fra obligationsinvesteringerne. Her er den største renterisiko rentestigninger, hvilket er begrundelse for, at det er dette, der indgår i opgørelsen af solvenskapitalkravet. Pr. 31. december 2016 udgjorde renterisikoen 127 mio. kr.

Kreditspænd

Kreditspændrisikoen kommer fra obligationsinvesteringerne, herunder særlig fra kreditobligationer, som højtforrentede virksomhedsobligationer og obligationer i emerging markets lande. Kreditspændrisikoen udtrykker risikoen for kurstab på obligationerne, hvis kreditkvaliteten forværres.

Aktierisiko

Eksposeringen til aktierisiko findes både i de børsnoterede og unoterede aktier og udgør den højeste andel af markedsrisikoen.

Ejendomsrisiko

Selskabet har ejendomsinvesteringer i Danmark, både i bolig og erhverv, samt en mindre eksposering i udenlandske ejendomme. Koncernen er dermed primært eksponeret mod udviklingen i det danske ejendomsmarked. Nogle af ejendoms- og skovinvesteringerne er samlet i et hhv. ejendoms- og skovselskab med fuld gennemsigtighed til de underliggende aktiver.

Valuta

Da en del af aktiverne er investeret i udlandet, har koncernen en valutakursrisiko. Af risikominimerende årsager er der derfor valgt en afdækningstrategi for hovedvalutaerne dollar, pund og yen, således at en del af valutarisikoen afdækkes via terminsforretninger.

Koncentrationsrisiko

Koncentrationsrisiko udtrykker den risiko, der opstår ved at samle investeringerne på få modparter. Risikoen opgøres ved at se på investeringernes størrelse i forhold til de samlede aktiver.

Diversifikation

I opgørelsen af standardmodellen tages der højde for, at der ved spredning i porteføljen samlet opnås mindre risiko,

end hvis der måles på den enkelte aktivgruppe. Dette sker ud fra en antagelse om, at de enkelte aktivklasser ikke bliver ramt med den fulde vægt samtidig. Derved opnås i opgørelse af solvenskapitalkravet en korrelationseffekt på 415 mio. kr.

Prudent person princippet

I foreningen er der alene tale om kontant indestående i pengeinstitut, og dermed er nedenstående princip alene relevant for selskabet.

Den samlede portefølje i selskabet er sammensat ud fra et ønske om et attraktivt risikojusteret afkast. Det sikres, at risikoen spredes ved investering i forskellige aktivklasser med forskellige risikoprofiler. Dermed minimeres risikoen for simultane kursfald og medfølgende store tab.

For at leve op til prudent person princippet har bestyrelsen for hver aktivklasse fastsat rammer for allokeringen således, at de samlede investeringer i f.eks. obligationer med høj grad af sikkerhed skal udgøre mindst 20% af porteføljens værdi.

Endvidere skal investeringer i nye aktivklasser altid godkendes af bestyrelsen. Forud for en allokering vil investeringens virkemåde, risikoforhold og afkastpotentiale blive afdækket og forelagt bestyrelsen, ligesom evnen til at indentificere, måle, overvåge, forvalte, kontrollere og rapportere om de medfølgende risici skal være afklaret.

Porteføljen er sammensat med et overordnet mål for risikoen med definerede grænser for, hvor meget porteføljen må afvige fra strategien. Der er ligeledes fastsat grænser for de enkelte risikofaktorer. Endvidere er der fastsat grænser for, hvor stor en andel af aktiverne der må placeres i illikvide aktiver. Således må maksimalt 25% være investeret i illikvide aktivklasser, der defineres som de unoterede aktivklasser, såsom alternativer, skov og ejendomme. Resten placeres i investeringsforeninger, hvor likvidering kan ske indenfor en rimelig tidshorisont.

Selskabet har en ambition om at vælge forvaltere, der kan slå benchmark over en længere tidshorisont. Derfor vælges der aktiv forvaltning, både for de børsnoterede og unoterede aktiver.

C.3 Kreditrisici

Koncernens kreditrisiko er risikoen for tab i tilfælde af, at modparter ikke opfylder deres forpligtelser. I forbindelse med investeringsvirksomheden i selskabet drejer det sig primært om udstedere af obligationer. Denne risiko er dog dækket under spændrisikoen. Selskabet styrer primært kreditrisikoen gennem rammer og krav til rating.

Herudover har koncernen følgende modpartsrisici, som er afledt af ejerskabet af selskabet.

Modpartsrisiko

Kreditrisici på genforsikringsmodparter styres efter rammebetingelser for rating samt via spredning af eksponering på flere genforsikringsselskaber.

Ved valg af genforsikringsselskaber (modparter) vælges alene genforsikringsselskaber, som har en minimum A-rating hos ratingbureauet Standard & Poors eller lignende. Selskabet har i 2016 ikke indgået kontrakter med genforsikringsselskaber med lavere rating end "A-".

Koncernen har også en modpartsrisiko gennem indlån i pengeinstitutter. Der er risiko for, at de banker der samarbejdes med går konkurs, og selskabet dermed taber det indestående beløb. Risikoen forsøges begrænset via en passende spredning mellem forskellige pengeinstitutter.

Herudover har selskabet en modpartsrisiko i form af tilgodehavender hos forsikringstagere og andre forsikringsvirksomheder. Denne risiko begrænses via spredning på forsikringsvirksomheder samt en stor kreds af medlemmer.

C.4 Likviditetsrisici

Likviditetsrisiko er risikoen for, at koncernen ikke kan skaffe tilstrækkelig likviditet til at kunne betale sine forpligtelser, efterhånden som de forfalder. Positiv likviditet opstår hovedsageligt ved præmieindbetalinger, mens negativ likviditet opstår ved udbetaling af erstatninger, omkostninger, skatter/afgifter samt udbetaling af anciennitetsrabat. Idet præmier forfalder før erstatninger og omkostninger, har koncernen som udgangspunkt en tilstrækkelig likviditet.

Likviditetsstyringen i koncernen tager højde for både det kortsigtede og langsigtede likviditetsbehov, herunder sikring af, at sammensætningen af investeringsaktiver er hensigtsmæssig med hensyn til art, varighed og likviditet, således at koncernen kan indfri sine forpligtelser, efterhånden som de forfalder.

Den overvejende del af koncernens aktiver vil inden for relativ kort tid kunne realiseres, hvorfor det vurderes, at koncernens likviditetsrisiko er begrænset. Selskabets bestyrelse har fastsat grænser for, hvor stor en andel af investeringsaktiverne, der skal investeres i likvide aktivklasser. Som følge heraf skal minimum 75% af selskabets investeringsaktiver placeres i aktivklasser, hvor aktiverne kan realiseres inden for relativ kort tid i et normalt marked. Der foretages daglig styring af likviditeten, ligesom der løbende opsættes prognoser, hvor det kortsigtede (3 mdr.) og det langsigtede (12 mdr.) likviditetsbehov vurderes.

C.5 Operationelle risici

Ved operationel risiko forstås risikoen for tab som følge af utilstrækkelige eller mangelfulde interne procedurer, menneskelige fejl og handlinger, systemfejl og eksterne begivenheder. Koncernens operationelle risici består af henholdsvis operationelle risici, som er tilknyttet foreningsspecifikke aktiviteter samt af de operationelle risici, som ligger i selskabet.

Koncernen har fastsat de overordnede rammer for behandlingen af operationelle risici. Der er fastsat politik og retningslinjer for området, som beskriver målsætningen for håndteringen af operationelle risici. Det strategiske mål er at minimere koncernens risiko for tab som følge af operationelle risici, i det omfang indsatsen står mål med reduktionen.

Formålet hermed er at sikre, at de operationelle risici, som koncernen påtager sig – enten i form af forenings- eller selskabsspecifikke risici - kategoriseres og kan afspejles i strategi og risikoprofil. Som nævnt skal operationelle risici til stadighed reduceres til et acceptabelt niveau gennem risikobegrænsende foranstaltninger i form af effektive processer, systemer, kontroller og forretningsgange.

Det er vurderingen, at håndteringen af de operationelle risici giver en tilfredsstillende indsigt i samtlige af koncernens operationelle risici, som samtidig udgør et godt grundlag for aktivt at tage stilling til ønskede imødegående foranstaltninger.

Daglig håndtering af operationelle risici

Der foretages opdatering af såvel forenings- og selskabsspecifikke risici, mindst en gang årligt for at sikre, at de etablerede kontroller og øvrige tiltag er effektive. I forbindelse med identificering af de operationelle risici foretages en vurdering af, hvorvidt og hvordan risikoen skal håndteres, dvs. om der skal udarbejdes handlingsplaner i form af risikoreducerende tiltag som eksempelvis kontroller.

Til brug for måling og vurdering af koncernens operationelle risici, registreres eventuelle operationelle hændelser løbende, samtidig med at der foretages kvartalsvis opfølgning. Ved en hændelse forstås en begivenhed, som kan medføre tab, har medført tab eller kunne have medført tab som følge af en operationel risiko.

Opsamlingen af operationelle risici sker centralt hos risikostyringsfunktionen, som sikrer, at der sker registrering og vurdering af de identificerede risici i risikostyringssystemet.

I koncernen er de operationelle risici inddelt i forskellige risikokategorier:

- Intern og ekstern svig
- Arbejdsvilkår og sikkerhed på arbejdspladsen
- Processer
- Skader på fysiske aktiver
- Forretningsnedbrud og systemnedbrud
- Forretningspraksis og processer

Til vurdering og måling af hver enkel operationel risiko, tildeles den enkelte risiko en risikoscore, som beregnes ud fra sandsynligheden for, at risikoen indtræffer inden for en periode på 12 måneder, ganget med konsekvensen, som vurderes ud fra enten beløbsmæssigt tab, driftsmæssig effekt eller omdømme.

Målingen af operationelle risici foregår efter samme metode og på samme måde for såvel foreningsspecifikke risici som selskabsrisici.

Til brug for løbende identifikation, kontrol, overvågning og styring af de operationelle risici er der udarbejdet forretningsgange og arbejdsbeskrivelser. Det skal ligeledes sikres, at organisationen indrettes, så medarbejdere har beføjelser og kompetencer til det arbejde, de udfører, jf. såvel foreningens som selskabets politik og retningslinjer for risikostyring.

C.6 Andre væsentlige risici

Der foregår løbende vurdering af, om der er andre væsentlige risici i koncernen, som skal medtages i solvensberegningen.

Det er vurderingen for koncernen, at der kun er få væsentlige risici, som ikke indgår i standardmodellen. Som for de andre væsentlige risikoområder er formålet at få identificeret, rapporteret og vurderet risici løbende med henblik på at vurdere, om det er risici, som kan påvirke koncernens kapital og dermed solvens.

Strategiske risici

Ved strategiske risici forstås risici, der kan påvirke koncernens kapital eller indtjening på grund af forkerte ledelsesmæssige beslutninger, ændring i konkurrencesituationen, fejlvurdering af konsekvenserne for den valgte strategi eller koncernens omdømme. De strategiske risici vurderes løbende, og ledelsen fastlægger planer for risikobegrænsende tiltag.

Strategiske risici scores og vurderes baseret på samme principper som operationelle risici.

For indeværende periode er der defineret følgende strategiske risici:

- Mikrotarifering: Pris og adfærdsdifferentiering
- Udeblivende vækst herunder bilforsikring
- Innovation/potentiel disruption
- Forandringsprojekter
- Konkurrence om de faglige organisationer
- Omdømmerisiko
- Teknologisk udvikling og digitalisering

Andre risikotyper

Af foreningens væsentlige risici er der alene identificeret en omdømmerisiko, som relaterer sig direkte til foreningens formål, idet der gives støtte til kulturelle, uddannelsesmæssige og/eller forskningsmæssige formål. Der er tale om en kalkuleret risiko, som vurderes som værende lav på baggrund af risikobegrænsende tiltag.

For selskabet er der kun få yderligere risici, ud over de strategiske, som er vurderet til at være væsentlige. Det drejer sig om henholdsvis koncentrationsrisiko, myndighedsrisiko samt risiko forbundet med størrelse og kompleksitet. Bestyrelsen i selskabet har vurderet, at disse risici alle, pga. risikobegrænsende tiltag, i al væsentlighed er afspejlet i de anvendte budget- og kapitalforudsætninger.

På den baggrund har foreningen vurderet, at ingen væsentlige risici på koncernniveau påvirker kapitalen i væsentlig grad.

C.7 Andre oplysninger

Stresstest og følsomhedsanalyser

Stresstest

Kapitalplanen i koncernen er i al væsentlighed baseret på selskabets kapitalplan. Såvel risikobilledet som kapitalgrundlaget og solvenskravet er stort set identiske, hvorfor koncernens kapitalplan og dertilhørende stressscenarier baseres på stressscenarier, som er vedtaget i selskabet.

Som en del af udarbejdelsen af kapitalplanen benyttes stresstest til belysning af robustheden af solvensdækningen i den strategiske planlægningsperiode. De anvendte stressscenarier er udvalgt med baggrund i selskabets erfaringer samt med henblik på at sikre, at der anvendes realistiske scenarier for et selskab med den pågældende porteføljesammensætning og strategi.

I koncernen arbejdes med fem stressscenarier, hvoraf det ene er, at alle de fire øvrige stressscenarier sker samtidigt. Scenarierne omhandler scenarier vedrørende "Negativ vækst", "Almindelige skader", "Katastrofe" og "Investeringsaktiver".

Resultat af stresstestene viser, at koncernen har kapital til at dække det forventede kapitalbehov indenfor den strategiske planlægningsperiode, samt at kapitalberedskabet er meget robust selv i meget stressede scenarier.

Følsomhedsanalyser

Med henblik på kontinuerlig risikostyring af koncernens kapital situation, foretages der mindst kvartalsvise beregninger af solvenskapitalkravet.

På koncernniveau er det vurderet, at følsomhedsanalyserne for selskabet kan benyttes, da risikoen vurderes at være tilsvarende. Eneste forskel mellem beregningen på selskabsniveau og koncernniveau er, at foreningens konstantbeholdning vil give et mindre tillæg til modpartsrisikoen på koncernniveau.

I forbindelse med selskabets beregninger undersøges det, hvor følsomt kravet er for ændringer i de enkelte risikoelementer gennemgået i ovenstående. Formålet hermed er at få indblik i, hvor følsomt selskabets solvensdækning er i forhold til ændringer i de enkelte risikoelementer, så selskabet kan have fokus på de relevante risici.

Finanstilsynets følsomhedsscenarier vurderes at være dækkende, hvor der ses på "reverse stress tests" i forhold til, at solvensdækningen falder til henholdsvis 150% og 100%.

Den kvartalsvise opgørelse viser, at koncernen har en stabil høj solvensdækning, som det fremgår af tabel 11 nedenfor.

Tabel 11: Udviklingen i solvensdækningen i koncernen

	Pr. 1. kvartal 2016	Pr. 2. kvartal 2016	Pr. 3. kvartal 2016	Pr. 4. kvartal 2016	Gennemsnit seneste fire kvartaler
Solvensdækning (SCR)	2,18	2,41	2,13	1,99	2,18

D. VÆRDANSÆTTELSE TIL SOLVENSFORMÅL

D.1 Aktiver

Indregning og værdiansættelse af aktiver i koncernen følger principperne om going concern og individuel værdiansættelse.

Koncernen anvender som udgangspunkt solvensprincipper til værdiansættelse af både aktiver og forpligtelser. I tilfælde, hvor dette ikke er hensigtsmæssigt, anvendes regnskabsprincipper ud fra et væsentlighedsprincip. Forskelle mellem solvensmæssige og regnskabsmæssige værdiansættelser beskrives i de efterfølgende afsnit.

Forskelle i værdiansættelser

I værdiansættelsen af aktiver er der i opgørelsen pr. 31. december 2016 en samlet forskel på 78.784 t.kr. mellem solvens- og regnskabsmæssig værdiansættelse, hvilket primært kan tilskrives forskel i værdiansættelser af immaterielle aktiver i koncernen.

Immaterielle aktiver

De gældende krav til indregning af koncernens immaterielle aktiver kan ikke opfyldes, idet der ikke findes en officiel eller sammenlignelig dagsværdi, samtidig med at de immaterielle aktiver ikke kan sælges særskilt. De immaterielle aktiver værdiansættes derfor til nul.

Ejendomme (bortset fra til eget brug)

og aktier - unoterede

Skovbesiddelser er solvensmæssigt klassificeret under Aktier – unoterede og regnskabsmæssigt under ejendomme (bortset fra til eget brug).

Illikvide aktiver

Unoterede værdipapirer samt ejendoms- og skovinvesteringer betragtes som illikvide aktiver.

D.2 Forsikringsmæssige hensættelser

I nedenstående tabel er vist de forsikringsmæssige hensættelser samt genforsikringens andel heraf pr. 31. december 2016 med forskelle mellem solvens- og regnskabsmæssige værdiansættelser.

De forsikringsmæssige hensættelser er opgjort som bedste skøn af skadeforpligtelserne og risikomargin. Bedste skøn er et realistisk estimat på skadeudgifterne på de indgåede forpligtelser samt administrationen heraf.

Estimatet baseres på anerkendte aktuarmæssige metoder, der bygger på historiske erfaringer justeret for forventede ændringer i fremtiden.

Det bedste skøn tillægges risikomargin, der afsættes ud fra en cost-of-capital betragtning, hvilket vil sige, hvad det forventes at koste en tredjepart at stille kapital til rådighed i afviklingsperioden.

De forsikringsmæssige hensættelser diskonteres ved brug af EIOPA's risikofrie rentekurve uden volatilitetsjustering.

Der indtegnes kun forpligtelser, der forventes afviklet indenfor en kortere årrække. 77% af de forsikringsmæssige hensættelser tilhører følgende tre brancher:

- Indkomstsikring
- Motoransvarsforsikring
- Brand og andre skader på ejendom

Forskellen mellem de forsikringsmæssige hensættelser i regnskabet og under solvens II vedrører forskel i opgørelsen af risikomargin og diskonteringen af hensættelserne.

Estimation med udgangspunkt i fortiden betyder i særlige tilfælde, at modellernes resultater korrigeres baseret på ekspertvurderinger. Det er især set ved:

- Skybrud eller kraftig storm
- Tendenser (ændrede skademønstre) der kun delvist indgår i selskabets modeller
- Tekniske udfordringer med dataregistreringen

Selskabet har tegnet genforsikring, der begrænser selskabets risiko. I tabel 12 ses genforsikringsselskabernes del af de forsikringsmæssige hensættelser opgjort ultimo 2016. Tabellen viser, at ultimo 2016 har genforsikringsprogrammet kun mindre effekt på størrelsen af de forsikringsmæssige hensættelser.

Der er i 2016 ikke sket ændringer i hverken antagelser eller opgørelsen af de forsikringsmæssige hensættelser.

Tabel 12: Forsikringsmæssige hensættelser

Forsikringsmæssige hensættelser (beløb i t.kr.)	Solvens II værdi	Regnskabsværdi	Forskel
Bedste skøn	3.102.543	3.099.610	2.933
Risikomargin	92.557	55.359	37.198
Beløb der kan tilbagekræves iht. genforsikringsaftaler	21.499	21.508	-9

D.3 Andre forpligtelser

I nedenstående tabel er vist forpligtelser pr. 31. december 2016, hvor der er forskel mellem regnskabs- og solvensmæssige værdiansættelser.

Udskudte skatteforpligtelser

Forskellen i udskudte skatteforpligtelser skyldes udskudt skat på aktiver og forpligtelser, der værdiansættes forskelligt under Solvens II reglerne, henholdsvis de regnskabsmæssige regler, samt udskudt skat på sikkerhedsfonde, der ikke indregnes regnskabsmæssigt.

Tabel 13: Forpligtelser

Forpligtelser (beløb i t. kr.)	Solvens II værdi	Regnskabsværdi	Forskel
Udskudte skatteforpligtelser	65.654	87.736	-22.082

D.4 Alternative værdiansættelsesmetoder

Der er anvendt alternative værdiansættelsesmetoder for følgende aktiver:

Domicilejendomme

Domicilejendomme er solvensmæssigt opgjort efter en alternativ værdiansættelsesmetode, svarende til den regnskabsmæssige værdi, der består af måling til omvurderet værdi, som er dagsværdien på omvurderingstidspunktet med fradrag af akkumulerede afskrivninger og efterfølgende tab ved værdiforringelse i henhold til Finanstilsynets regnskabsregler (afkastmodellen).

Investerings ejendomme

Investerings ejendomme er solvensmæssigt opgjort efter en alternativ værdiansættelsesmetode, svarende til den regnskabsmæssige værdi, der består af måling til dagsværdi i henhold til Finanstilsynets regnskabsregler (afkastmodellen). Ejendomme, hvor der foreligger en underskrevet salgsaftale, er værdiansat til salgspris fratrukket forventede salgsomkostninger.

Unoterede aktier og kapitalandele

Unoterede aktier, kapitalandele og skovbesiddelser er solvensmæssigt indregnet til skønnet dagsværdi efter en alternativ værdiansættelsesmetode, svarende til de regnskabsmæssige værdier.

D.5 Andre oplysninger

Der er, ud over oplysningerne i ovenstående afsnit, ikke andre relevante oplysninger om værdiansættelse til solvensformål.

E. KAPITALFORVALTNING

E.1 Kapitalgrundlag

Bestyrelsen i foreningen har vedtaget en politik og retningslinjer for koncernens kapitalstruktur til sikring af, at koncernen har en hensigtsmæssig kapitalstruktur, herunder at de enkelte kapitalgrundlagselementer løbende opfylder betingelserne for indregning i kapitalgrundlaget og klassificeres korrekt efter kvalitet. Koncernen skal til enhver tid være i besiddelse af et kapitalgrundlag, som dækker det af koncernen opgjorte solvenskapitalkrav samt et basiskapitalgrundlag, som dækker det opgjorte minimumskapitalkrav.

Risikostyring er en integreret del af koncernens strategiske og operationelle styring, og der er etableret effektive procedurer med tilhørende forretningsgange til sikring af et tilstrækkeligt kapitalgrundlag til at imødegå de risici, som koncernen kan blive mødt med i den strategiske planlægningsperiode frem til udgangen af 2020.

Hvert selskab i koncernen skal have et kapitalgrundlag, der er forsvarligt, og som minimum dækker selskabets eget solvensbehov. Koncernens kapitalgrundlag skal primært udgøres af egenkapital, der kan klassificeres som basiskapitalgrundlagselementer af højeste kvalitet, herunder oparbejdet overskud.

Opgørelse og klassificering af koncernens kapitalgrundlag

Koncernens kapitalgrundlag opgøres efter Solvens II reglerne som overskydende aktiver i forhold til passiver i solvensbalancen, hvor de enkelte balanceposter værdiansættes til solvensformål. Herfra fratrækkes kapitalgrundlagselementer, der ikke er disponible i koncernen, herunder minoritetsinteressers andel. Der er ingen yderligere koncernmæssige begrænsninger i det anerkendte kapitalgrundlag til dækning af koncernens solvenskapitalkrav.

Der er i årets løb ikke udstedt nye eller ændret kapitalgrundlagselementer. Koncernen har ultimo året et tilstrækkeligt kapitalgrundlag til dækning af koncernens solvenskapitalkrav. Dattervirksomheden LB Forsikring A/S opfylder kravene til selskabets egen strategi for størrelsen af kapitalgrundlag til dækning af solvenskapitalkravet.

Kapitalen inddeles i tre tiers (klasser), som afspejler kapitalens kvalitet, hvor tier 1-kapital er af højeste kvalitet med hensyn til tilgængelighed og evne til at absorbere tab. Alle koncernens kapitalgrundlagselementer opfylder kravene til klassificering som ubegrænset tier 1-kapital, hvilket også var tilfældet primo året og i årets løb.

Kapitalelementet afstemningsreserve omfatter overskydende aktiver i forhold til passiver.

Koncernen har ingen kapitalinteresser i finansierings- eller kreditinstitutter, der overstiger grænseværdien for indregning i kapitalgrundlaget, og har ikke optaget supplerende kapitalgrundlagselementer. Kapitalgrundlaget kan som

ubegrænset tier 1-kapital fuldt ud medgå til dækning af solvenskapitalkravet og basiskapitalgrundlaget tilsvarende til dækning af minimumskapitalkravet.

Forskellen mellem egenkapital i regnskabet og overskydende aktiver i forhold til passiver efter solvensreglerne omfatter indregning af immaterielle aktiver til solvensværdien nul inklusiv skatteeffekt heraf, samt at risikomargen under de forsikringsmæssige hensættelser er indregnet med forskellige beløb regnskabsmæssigt og solvensmæssigt.

E.2 Solvenskapitalkrav og minimumskapitalkrav

Det vurderes, at standardmodellen i tilstrækkelig grad afspejler koncernens risici og dermed på retvisende måde kan anvendes til beregning af solvenskapitalkravet. For risici, hvor koncernens egne kvantificeringer afviger fra standardmodellen, viser analyser, at standardmodellens kvantificering er til den sikre og konservative side.

Koncernen har et solvenskapitalkrav på 1.899 mio. kr. og en solvensdækning på 1,99 ved udgangen af 2016.

Tabel 14: Solvenskapitalkrav og solvensdækning

(beløb i t. kr.)	2016 ²
Minimumkapitalkrav	549.328
Solvenskapitalkrav	1.898.621
Kapitalgrundlag	3.782.244
Solvensdækning (MCR)	6,89
Solvensdækning (SCR)	1,99

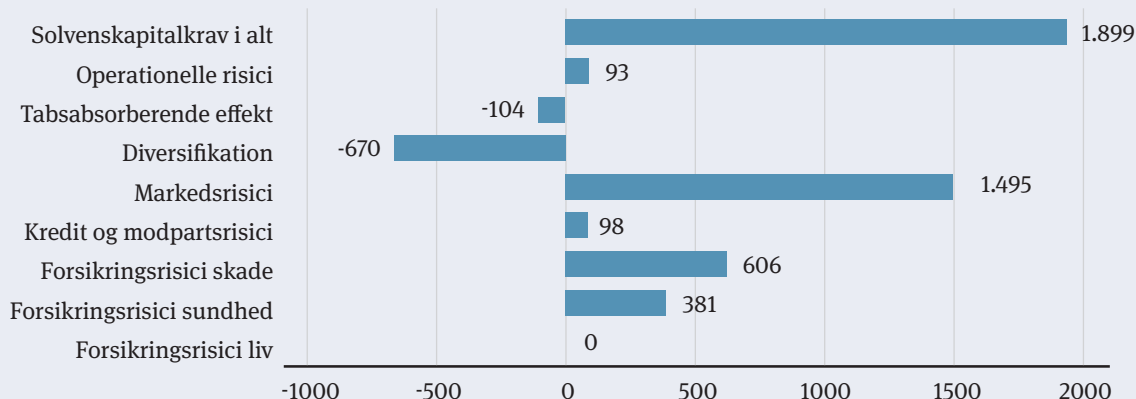
Som det fremgår af tabellen ovenfor er minimumkapitalkravet (MCR) på 549 mio. kr., hvilket ligger inden for grænserne (kaldet ”korridoren”), da MCR_cap er 854 mio. kr., og MCR_floor er 475 mio. kr.

Som det fremgår af figur 14, er det markedsrisici, som udgør den største risikokategori for koncernen med et bidrag på 1.495 mio. kr. til solvenskapitalkravet – opgjort ud fra de enkelte risikomoduler.

² Efter årsregnskabs afslutning har selskabet fået forbedret aktivdata, hvorfor der er en mindre forskel til solvensopgørelsen angivet i Årsrapporten 2016

³ MCR skal ligge inden for hhv. 25% og 45% af solvenskapitalkravet jf. lovgivningen

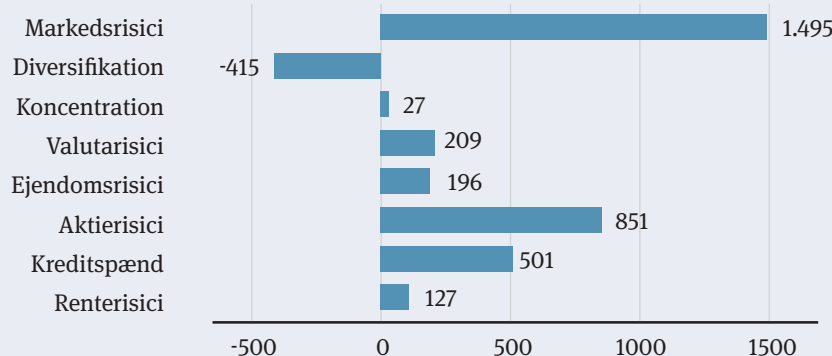
Figur 13: Risikokategorier (mio. kr.)

Størrelsen af markedsrisikoen betyder, at dette område har særligt fokus. Markedsrisici kan yderligere opsplittes i

undermoduler, jf. nedenstående figur, hvor det fremgår at aktierisici er den største og mest volatile.

Figur 14: Markedsrisiko moduler (mio. kr.)

Ovenstående afspejler koncernens strategi og forretningsmodel med hensyn til risikoappetit, og koncernen har ikke planlagt ændringer i risikoappetitten, og derfor forventes

der heller ikke signifikante ændringer i niveauet af solvensoverdækning i den strategiske planlægningsperiode.

E.3 Anvendelse af delmodulet for løbetidsbaserede aktierisici til beregning af solvenskapitalkravet

Koncernen benytter ikke delmodulet for løbetidsbaseret aktierisici til opgørelse af SCR og planlægger ikke at bruge det.

E.4 Forskelle mellem standardformlen og en intern model

Koncernen benytter alene standardmodellen til opgørelse af SCR og planlægger ikke at ændre det.

E.5 Manglende overholdelse af minimumskapitalkravet og manglende overholdelse af solvenskapitalkravet

Koncernen har overholdt såvel minimumskapitalkravet som solvenskapitalkravet i perioden og forventes at overholde det i den strategiske planlægningsperiode.

E.6 Andre oplysninger

Der er ikke yderligere oplysninger om koncernens kapitalforvaltning.

LB Foreningen f.m.b.a.
Farvergade 17
DK-1463 København K
Tlf.nr: +45 33 11 77 55
Hjemsted: København

www.lbforeningen.dk